

См.
35, 3.

КРАТКОЕ ПОЛИТИЧЕСКОЕ

35.3

ЗЕМЛЕОПИСАНІЕ

34

ОБЪЯВЛЕНІЕ

На Болгарското Младенчество

Имв. №
540

на пѣть
а, Азіа, А-
ти три части
които са и-
чий новыи —
тнии острови

Напечатано съ одобреніемъ и иждивеніемъ
гдѣ Оубѣтлости Князя Сербскаго
Милоша .Осодоровича Обреновича,
на даръ оучащейся Болгарской юности:

Благословеніемъ же преосвященнѣйшаго Сербин Митро-
лита Господина ПЕТРА.

И издано: отъ Небѣнта архимандрита Хиландарца,
родомъже Котланца.

ЧАСТЬ ПЯТАА

ВЪ ВРАГЪЕВЦѢ,

О² Княжеско - Сербской Типографіи 1835.

С- 35,3

встоателнѣ представлѣва,
крѣговидно землѣта бѣжклѣва.
еснѣи, по нѣмъ свѣтакатъ,
когѣ мѣста, жикѣ, за да познакатъ.
„За то нѣжнѣи юноши, въ оученѣи бѣжчѣйтесѣ,
„И непрестѣнно, въ чтенѣи книгъ, оупражнѣйтесѣ.

№ 29 ~~инвентара за редовности~~
~~и старостини материал.~~

ИНВ. № 540

С- 35,3

Землеописаніе сѣ именува бѣно оученіе, което списѣва намъ
земнѣто икленіе, което сѣ именува, водозѣмный крѣгъ.

Землеописателити раздѣлѣватъ землѣта, на пѣтъ
чѣсти: който сѣ именуватъ сѣхѣи — Еврѣпа, Азіа, А-
фрика, Америка, и Австраліа. — Пѣрвитити трѣи чѣсти
(странѣи) совершѣватъ бѣдно цѣло тѣло — който сѣ и-
менуватъ дрѣвнѣи мѣръ (свѣтъ) а прѣчѣи нѣвнѣи —
бѣваче бѣколо тѣхъ сѣ нахѣждатъ, неисчѣтнѣи бѣстровѣ
(ади) — и разновѣднѣи чѣловѣци.

Всѣчкѣи земнѣи крѣгъ, бѣвыкалѣ бѣколо бѣланцѣто, за
24 часѣвѣ — отъ което дохѣжда — когѣто Амерѣкѣани-
тити имѣтъ нѣсѣрь, тогѣда мѣи Еврѣпѣанѣити имѣмѣ дѣнь.

Землѣта раздѣлѣватъ, на пѣтъ пѣмѣси: отъ кой-
то двѣта сѣ, вѣсма стѣдѣни — бѣдинъ сѣвѣрнѣи, илѣи
полѣнѣи: дрѣгѣи бѣжнѣи, илѣи полѣденнѣи — на
който, отъ велѣката стѣдѣ, всѣчкѣити трѣви и бѣкѣрѣи
сѣ нахѣждатъ оу вѣчнозѣмнѣи грѣвѣ — бѣваче рыбѣар-
ствѣто, исполнѣва лишенѣиѣто, на тамѣшнѣите жѣитѣли:
и наипѣче лѣвѣитствѣто на разновѣднѣите жѣвѣтнѣи —
а дрѣгѣити двѣ сѣ блѣгоразтѣвѣрнѣи: и бѣдинъ бѣ сѣвѣр-
нѣи, гѣдѣто мѣи жикѣмѣ — и дрѣгѣи бѣжнѣи — а
дрѣгѣи ражжѣннѣи — оу който сѣ нахѣждатъ, наидѣ-
бровкѣснѣи ти бѣкѣрѣи: наивѣликоскѣрѣпѣити звѣрокѣ:
злѣто, и сѣреброкопѣатѣлнѣи, неисчѣтнѣи рѣдѣи — Тамѣо
прирѣднѣо бѣестѣство вѣсгѣда бѣ разтѣленѣнно — бѣваче
велѣката жѣжчинѣа не сѣ терпѣи.

За различните вѣри, ꙗзыци, и жители.

Четирѣ главни вѣри са намѣрватъ по всичката земя — Еврейската, Христіанската, Могаметанската, и Идолопоклонската.

Еврейската ѣ заселена въ Азіа, Африка, и Европа — а на Америка, вѣсма са малко. Обаче, и оу редомъ са подданици, и отъ всѣхъ оуничженни — Еврейската вѣра са раздѣлява на двѣ Еresi: на сѣща Еврейска, и Самаранска: коѣто са нахѣжда токмо въ Иудейската земя, и иматъ ги за Еретници.

Христіанската са раздѣлява на многин — найдостославни са, Востѣчната, Западната, Несторіанската, Иаковическата, и Лютеранската.

Востѣчната вѣра наша са распростѣра по всѣа вселенна — обаче въ Тѣрѣцката Европа, вѣсма много са востѣчни. — Оу Беломѣрските островы — въ малъ Азіа, и въ Австрійското державство — а въ пространно ширѣкото Россійско Самодержавство, ѣ, и самовластителна — и въ гори, и долина Георгіа.

Западната вѣра ѣ пространна по всичката земя: Оу Италия, Франция, Испания, Португалия са заселени, и оу Германия, Елветія, Лехія, и по многин острови. — Оу Азіа, Африка, и Америка.

Лютеранската, или Протестанската пространна ѣ оуредомъ. — Обладѣваже, въ Оланда, Прусія, Швеція, Данимарка. Англіѣра по многин страни въ Германия, Елветія, и оуредомъ по островите. И въ Россійското державство, оу Лехія, и Германия.

Сашката, Прикрепаемата и Ераста на треперіи намѣрвася, въ Лехія, Оланда, Англіѣра, и Атракванія, Сашката ѣ бѣща.

Иаковическата Ересъ нахѣждавася въ Азіа, Египетъ, Ависанія — и иматъ самовѣлни Патріарси. — Всѣте Арменци са Еутихіане, и сѣжатъ по Арменскій ꙗзыкъ. Несторіанската Ересъ, са нахѣжда само въ Азіа.

Могаметанската вѣра са проповѣдала отъ Могамета — коѣто са роди въ Мекка, въ 569. годѣ Христѣ: отъ нѣкоего сиромѣха Абдала ꙗзычника, а неговата майка Еменѣ, редомъ бѣше Еврейка: и оумрѣ, въ Меденѣ, въ 632го. Тѣи списа Алкорана — Тѣи са шѣи оу Азіа, въ времето Иракліа греческаго Самодержца. — Бѣше же камилосѣцъ на богѣтата си госпожа Хатизіѣ: коѣто съ неговите колѣванни преластіла, и взѣ а за жена. — Послѣ са обхѣждаше, съ Иудейте, и Христіани те — обхѣтрикъ, бѣснѣа, и проповѣда вѣрата си — началъ на 34. лѣта на вѣзраста си, да проповѣда иже оу отечеството си: отъ коѣто са и изгѣни, и побѣгна въ Меденѣ — за то, бѣснѣа време са нарича Хизарѣтъ — неговото законположеніе проповѣда: какъ ѣ, единый богъ, творѣцъ на всѣхъ. Какъ Исѣсъ Христѣсъ ѣ великій прорѣкъ. Зачѣтъ отъ дѣха свѣтаго, безъ отца, отъ дѣвы Маріи — какъ не са распѣ — но вмѣсто него, дрѣгин: какъ са вознеси — и не да дѣнде въ послѣднее време — за да сѣди правѣдно всѣге плѣмена и ꙗзыци — и да бѣлѣи Могамета, какъ ѣ великій прорѣкъ, и провѣдиася за да покаже на послѣдователи те спасителный пѣтъ. Мѣдрѣкатъ и вѣркатъ неговите единомысленици, защо Алкорана са провѣдила въ нѣмъ съ архѣггела Гавріила. — Какво оу рай послѣ смѣртѣ, извѣратъ рѣки съ до-

врини — многосладкѣй плодовѣ, хѣбаѣи жени, ѣ различны дръги сласты — който ще наслѣдатъ, онѣа щото неприѣлѣити на вѣрата оубѣлтъ. — Запрещѣно ѣмъ: да не кѣрватъ, кинѣ ѣ ракиа да не пѣлтъ, скинско мѣсо да не ѣдатъ. — Негова храмъ ѣ въ Мекка: всѣчкѣй бѣловѣденъ, който ѣма 700 столпове, ѣ 300. негасни кандила — ѣ посрѣдъ на коздѣха вѣси съ магнитската сила желѣзний ковчегъ, въ който са намѣрка, неговото тѣло — за оудивленѣе на всѣте неговѣ послѣдѣватели.

Отъ вышеречѣнните три вѣры, — Иудѣйската, Христѣанската, ѣ Могаметѣанската. Четвѣртата ѣ, Идолопоклѣнската, коѣто са оумали съ порѣдъ тѣхъ бѣаще ѣ нынѣ се намѣрка оу многѣи мѣста: оу Африка, ко Америка, ѣ въ Сѣверните Европѣйскѣи мѣста. Защо Лапѣнѣити, ѣ Самогѣтити, пѣвечето са долослѣжитѣли, ѣ Солнцѣслѣжитѣли.

Брахмѣанската вѣра бѣаще оу Индѣа — коѣто ѣ до днѣсъ таме са намѣрка, — ѣ вѣрватъ ко ѣдинъ высочѣйшѣи сѣй: ѣ воодушевѣленѣето — ѣ богѣвѣити сѣи раздѣлаватъ, на пѣрвѣй ѣ вторѣй чѣинъ: ѣматъ 80 Брѣси — бѣаще препознѣватъ, на всѣтѣ вѣри послѣдоватѣлитѣ, за благочѣстѣивѣа. — Брахмѣанѣити са бѣлѣ фѣлософи, жестокожѣитѣлѣи, който преминѣвале въ отаѣчѣитѣлѣи жикѣтъ.

За ѣзыцѣте.

Еллинскѣи ѣзыкъ ѣ распрострѣанъ по всѣчка та Тѣрска Европа, ѣ островѣи, ко Италия, Франца, Испѣанѣа, Африка, оу малка Азия. Каппадокѣа, Кримъ, Оунгарѣа, Лехѣа, Россѣа, ѣ въ Болгарѣа.

Латѣнскѣи ѣзыкъ ѣ потребѣи всѣгда, гдѣто живѣатъ западни — ѣ на фѣлософѣте ѣ лѣкарѣте — ѣ

ни ѣ бѣщѣи. Но на церкѣвѣнѣте ѣмъ, който слѣжатъ бѣгу по тѣмъ ѣзыкѣ. На Италиѣнскѣи, Францѣскѣи, ѣ Испѣнскѣи, тѣхното свѣйство ѣ Латѣнскѣи ѣзыкъ.

Тѣвѣнскѣи ѣзыкъ ѣ, ѣстѣствѣнъ оу Гермѣанѣа, Скандѣнавѣа, ѣ ко вретѣнскѣите островѣи са прострѣанъ, ѣ оу многѣи мѣста: бѣаще, ѣ тѣи ѣ, поквѣренъ, ѣ отъ там поквѣра, ѣзлѣзе, Нѣмецкѣи, Сѣѣцкѣи, Данимѣаркскѣи, ѣ Инглѣскѣи.

Славѣнскѣи ѣзыкъ ѣ, главѣи ѣ матѣрѣи: на Москѣвскѣи, Лѣшкѣи, Бѣѣмскѣи, Сѣрѣвскѣи, Болгарскѣи, Бѣшнѣчкѣи, Далмѣатскѣи, Рагѣвскѣи, ѣ Кроѣскѣи. —

Арапскѣи ѣзыкъ ѣ бѣщѣи ко Арапската землѣа: ѣ гдѣто са нахѣждатъ Могаметѣанѣе. — Тѣхните книжѣа, молѣѣи, ѣ сѣдовѣ са совершѣаватъ по тѣмъ ѣзыкѣ.

Часть а, за Европа.

Европа въ коѣто мы живѣае ѣ, констѣнѣи наймалката частъ отъ пѣтъ тѣхъ частѣи. Защо ѣдѣамъ ѣ, ѣдѣа шѣста частъ на Азия — съ четвѣртата на Африка — ѣ съ сѣдмата на Америка — бѣаще ѣ много-народѣа ѣ добренѣравѣа, ѣ добресѣакѣнѣа — ѣ заминѣва всѣти дръги частѣи, съ разнѣвѣдѣнѣте Хѣдѣжѣства, на наѣките ѣ на ѣскѣствѣто. —

Тѣа лежѣи (состѣи) къ сѣверното знѣменѣе, ѣ бѣвыколѣнна ѣ отъ всѣакаде, съ мѣре, бѣпредѣлаѣкаса къ сѣверъ отъ замрѣзналото мѣре — къ западъ съ средѣземнѣе мѣре, ѣ къ вѣстокъ съ Азия: коѣто отдѣлаѣва, дѣнъ рѣка — на нѣа са нахѣждатъ: 4 Самодѣржѣавства — сѣрѣчь: на Россѣа, на Тѣрѣа, на Авѣстриѣа, ѣ на Франца — ѣ многѣи дръги царѣства, сѣрѣчь: царѣствата са: Португалѣа, Испѣанѣа, Вретѣанѣа, Тѣцкѣанѣа, Сардинѣа, ѣстровъ Сѣкѣлѣа, Баварѣа, Кѣртенѣбергъ, Вѣст-

фаліа, Саксонія, Олланда, Данімарка, Швеція, Прусія, Норвегія Неаполь, Еллада. Нахóждатся, и дрѣгн великіи и маліи Господарства — кáкто є Веницáнско, Геновско, Сербско, — и Влахо-вoгдáнско же, и Влахо-молдавско. — Оу всічката Европа скáзватъ защо има жители 150,000000.

За Европéйските Цáрства.

Єдно цáрство є, єдно зéмно бѣыколéніе, коєто има разлічнн бѣласти (єпархіи), градове, и села: на коїто бѣка єдинъ владѣтель, и наричаса цáрь, или Самодѣржецъ.

Тѣи владѣ бѣласти, и нарѣды — понеже Бѣгъ гѣ законеположн, въ божѣственното писáніе — всáкій человекъ даса покорáва, на єдного владѣтеля царя — или князя, и начальника. Защо а́ко не мáше въ градовѣте владѣтель, или сѣдѣа — неотмѣнно бы было, злити человекъцы да мѣчатъ, и да бнєправдоватъ добріте, безстрашно, и непорáдно.

Царя потребока за да бправлáва нáрода, и бѣластити на цáрството сн, катѣ добрый ѣтецъ, защищáющн, и да гѣ предъ оупáзва, отъ всáкакко неприáтелско дохѣждани: отъ гравїтелства, и неправды, и да мѣ пристїгва въ неговите нѣжды: и прáведно да са докарва на всічките си послѣшницы.

Четѣри бправители содержáха отъ начало по всічкіа свѣтъ. Самодержáвіето, цáрството. Добродержáвіето, и народодержáвіето.

И Самодержáвіето є, єднá влáсть свѣбѣдна, или нековѣрáнна вѣла на Самодѣржца, коїто има подъ влáстá сн, и дрѣгн цáрства, и законополагáва свѣбѣдно.

А цáрството владѣ нѣконси малки бѣласты, катѣ царь — бѣаче прїѣмка и совѣта отъ перковизбрáнните сн двѣрáны.

Добродержáвството є влáсть, коѣто бправлáва нáрода, и бѣластите, отъ многєизбрáднн, и благорѣднн человекъцы.

А народодержáвството є влáсть, коѣто бправлáва нáрода, отъ всічките граждáнскн члѣновн.

Самодѣржцыти, и царїѣти, бправлáватъ свѣбѣдно, и самовлáстно — и хрáнатъ многѣхїліáдны вѣины, за да оустрашáватъ злїте и непѣкорннѣте поддáнннцы — и вѣнкашннѣте сн неприáтели — и грижатся да оумножáватъ хѣдѣжествата, накнті, и плѣдонѣсїето въ землáта сн, за да взѣматъ дáнь, и десáтока отъ прнєхѣдите и прѣхѣдите на послѣшннцыте сн.

И сѣдатъ чрѣзъ тѣхннѣ слѣжнтели нарѣда, на рáзнн сѣдїлнщн — и защнщаватъ закѣннѣте, съ рáзнн оуказы (темѣхн.)

Закѣннн са трѣвїднн — єстѣственнн закѣнъ, божѣственнн, и человекъчѣскн — бѣаче има, и мѣстнн и граждáнскн.

Тѣрѣцкѣто самодержáвіє.

Тѣрскѣто самодержáвіє, состоáва отъ хрїстїáнскѣто цáрство — и самодержáвнцн са именѣва великнн Сѣлтанъ — защо има многн мѣста, и князѣве крѣпкн, въ трїтѣ вѣтхн чáсти на землáта — Европѣйската Тѣркіа са бпредѣлáва, отъ бѣло мѣре, и отъ чѣрно — отъ Россїа, и Гермáнн — отъ Сербїа — отъ Адриѣтнчѣското мѣре и отъ Еллада.

Тѣкашната клїма є благѣраствѣрна, има чїстъ, здравъ, и хлáденъ вѣдѣхъ — а чѣмата пакъ вхѣж-

да, което произхожда, отъ владѣтелското нехитаніе — тѣмъ земята ѣ, оуредомъ плодотворна: на сѣидби — скотопитаніе — вина, лимони, протокѣли, неранцы, китри, калини, маслини, памекъ, копрѣна (свѣла) тютюнъ, брисъ, и другѣи многообразни плодове. —

Въ тѣмъ Европейска Тѣркія, христіанити са по-много, отъ тѣрцы тѣ, които са, родъ Татарски, и отъ тѣхнѣи вожденачалникъ са именуватъ Отманы. Тѣмъ начнаха въ нынѣшно то время да послѣдоватъ, Европейското чиновноѣнное бѣдѣніе: чрезъ благоустройство на нынѣшняго самодѣржца, Салтанъ Махмѣда, Ханна: който съ неговата премѣдра наставителна и управителна грижа, грижиса добропорядочно да оустрои царството си.

О р а к ѣ а.

Колѣто ѣ велика ѣвласть (ѣпархія) въ Тѣрското царство — и ѣпредѣлава са въ востокъ отъ черното море — въ западъ, отъ бѣлото море — и въ Македоніа, отъ рѣката Нѣстосъ (карасъ) — въ полѣнобѣ, отъ ѣмо (балкана) и Болгаріа — въ пладнина, отъ Мармара — има велики рѣки: Марица колѣто ѣзвѣра близъ при болгарски те предѣли, смѣска са съ Тѣнджа при Адрианополь, по колѣто плаватъ, и морски малки кораби, отъ ѣносъ нагорѣ.

Има двѣ прѣдѣлни планини: ѣмосъ и Родопи (Доспатъ) колѣто ѣ въ средъ нѣмъ и раздѣла са надвѣ. —

Нѣйното мѣсто ѣ, плодотворно, на сѣидби на скотопитаніе на различни плодове, и вина — и нахѣждатъ отъ разни родове жители.

КОНСТАНТИНОПОЛЬ, первенствующій градъ Эракійскій, и на всѣхъ Отманское царство, царствѣ-

вщій — градъ ѣ великій, многонароденъ, многоукрашенъ многобогатѣвенъ, и многоспесоботорговитный — въ него станаха три ѣвщій собори, а. въ 381го лѣта. противъ Македонитѣ, които отричаха, и ѣтхѣрлаха, божество на свѣтаго Дѣха — б. въ 553го за причината на разниите списѣтелства: Теодора Мѣспѣстіа, и на Теодорѣта — г. въ 680го противъ ѣдиноволѣитѣ — стѣноградѣто прегражда са седемъ холми — оу грѣческото время, имаша цѣркви, во има поспѣдѣ, 12. во има прѣсвѣтъмъ богородицы, 49. Архѣгелѣвъ, 15. Прорѣковъ, 23. Апѣстоловъ, 37. прѣчихъ свѣтъхъ, 112. свѣтъхъ жѣнъ, 30. Монастыра, 90. — а найпреизѣвна и прѣвосхѣдна бѣше, и ѣ, свѣта Сѣфіа, колѣто са созиде отъ Іѣстиніана царѣ грѣческаго послѣ Христѣ въ лѣто, 527. — нѣйната матеріа (вещество крестѣ) са собрѣ въ седемъ годинѣ и полѣкина — должина и, ѣ 190. разкраче, а ширина, 115. а высѣчина и, до полкрѣжіето, 180. подпѣраса съ 1000. стѣлпѣви (подпѣрки дѣрѣцы), а въ подѣстѣлпѣните, и надѣстѣлпѣните намѣркатъ свѣтѣи мѣщи — 10,000 работницы на созиданіето и работиле — кладенечный камень, на когото сѣдѣмъ Христѣвъ, и разговарѣмъ съ Самарѣнката — на днѣшното время, верхъ него са клѣмъ, великій Салтанъ — въ направата на свѣтамъ трапѣза: положили въ горнилото (пѣтата), злато, сѣребро, магнитъ, касѣтеръ, мѣдь, ѣлова желѣзо — илектръ (кѣхлѣбѣра), кристалъ, ѣакуди, змарѣгди, ѣнѣхи, Адаманти, бѣисари: до, 82. видѣки — на колѣто видѣніето бѣше недоумѣтелно. Гдѣто бѣха послѣднѣти писма написане — твоѣ, отъ твоѣхъ: тебѣ принѣсимъ рабѣ твоѣ: Іѣстиніанъ, и Теодѣра — и царѣвале въ тѣмъ градъ, царскѣи родѣ, 43. и ѣзгорѣ ѣднѣ книгохранѣтелища съ,

120,000 книг — ѿ бладасѣ отъ Сѣлтанъ Мехмеда, 2го вѣ л. г. 1453., Маѿа 23го, йма житѣли до 1 миліонъ.

АДРІАНОПОЛЬ, коѣто ѣ созиденъ отъ Еліа Адріана (защѣ напредѣ съ йменѣаше Орестіада) надлежѣка къ сѣверъ Константінопѣльскій — въ радостно мѣсторасположеніе, оу єдно многоплодовѣтоѣ полѣ — многонародный градъ — съ разнѣвидни торгѣвини, нахѣждатсѣ (въ него) великіи славнопочтеніи торгѣвцы — ѿ найпаче благородни на йснѣйшаго Сѣлтана скотепрекѣпцы (бегличѣи), коѣто съ рѣдомъ бѣлгари — нахѣждасѣ ѿ єднѣ красноздѣнна царска палѣта — ѿ єднѣ достовѣдна джаміа — ѿ многѣи хѣдѣжни фабрики разнѣвидни — сосѣдѣи житѣли съ — Тѣрцы, Грецы, Бѣлгари, Армѣнцы, Еврей — сѣдѣтъ въ него, Францѣскѣи, Инглѣзскѣи, ѿ Нѣмецкѣи Консоли, кѣпно житѣли йма 100,000.

ФИЛІППОПОЛЬ, край Марѣца рѣка, градъ, великъ, многонароденъ, ѿ торгѣвенъ — но не заградѣнъ, мѣсторасположенъ, въ нѣзко, ѿ мѣкро мѣсто — за тоба стѣва ѿ многокѣлно — главната нѣгова торгѣвина ѣ Орѣзатъ — йма 8 цѣркви, митрополіа — єдно Єллиногрѣческо оучилище, житѣли йма до 30,000, Тѣрцы, Грецы, Бѣлгари, Армѣнцы, Еврей ѿ нѣколко Паклікѣни.

Въ тѣмъ бѣласть съ нахѣжатъ нѣколко великіи Бѣлгарски сѣла — Панагѣрица, йма красна цѣрква, ѿ бѣзъ Тѣрцы. — Копрѣвѣница йма єднѣ прекрасна цѣрква, ѿ оучилище: отъ тоѣ сѣло съ благородныи Бѣлгари коѣто сѣдѣтъ къ Адріанопѣль, ѿ оу Филіппопѣль. — Клісѣрата йма єднѣ цѣрква, ѿ єдно прѣсто оучилище — Сѣпотъ, йма єднѣ цѣрква, ѿ єдинъ монастырь — Калѣферъ, йма, 3 цѣркви, двѣ жѣнскѣи монастыри: ѿ єдинъ до 4 милѣ далѣко отъ сѣлото, мѣжескѣи мона-

стырь — оу всѣтѣ тѣмъ сѣла съ работѣтъ: шѣлкъ, чѣрапы, гайтѣны накодосамѣплѣтѣи чѣрке, ѿ шѣмбѣтсѣ жѣнскѣи главоповѣски — ѿ житѣли съ всѣ бѣлгари.

КАРЛОКО, малѣкъ градѣцъ, на радостотѣрѣно мѣстоположенъ — съ єдно єллиногрѣческо оучилище, ѿ красна цѣрква: ѿ ймѣтъ рѣкодѣлство какѣто ѿ кѣшѣрѣчѣнѣи сѣла — Тѣрцы пѣкѣче, отъ Хрѣстіанѣте, ѿ до єдинъ чѣсъ мѣсторастѣи бѣни топѣлизѣирѣни.

КАЗАНЛАКЪ, градъ малѣкъ, бѣаче въ веселорѣдѣстѣно мѣстоположеніе — йма 4. цѣркви: фабрики, трѣандафѣломѣслѣни — чѣркотѣирѣни ѿ дрѣгни разнѣжелѣзѣдѣлѣни — прѣзъ сѣрдъ течѣ йненската рѣка — ймѣтъ прѣкрасѣни насажденѣи, разнѣцѣтѣни ѿ ѣвоцѣни градѣни, спредѣирѣи веселѣтѣирѣни, расхѣдки не далѣко, бѣыстрѣсамѣизѣирѣни, ѿ добровѣсѣни йзрѣдѣни водѣ, до пѣлз чѣсъ Тѣнжда рѣка, край нѣм самѣтопѣлизѣирѣни красѣни бѣни — добѣри лѣзіѣ, ѿ трѣандафѣли — происхѣдъ, трѣандафѣлово мѣсло, ѿ водѣ — ѿ сосѣмокомѣсло (какѣицѣо мѣсло). Житѣли съ: Тѣрцы, ѿ нѣколко Еврей — ѿ до, 1000. фамѣли бѣлгари.

МѢЛТА (Єскѣзѣхѣра), радостѣтѣирѣнъ градъ — на равномѣсторасположенъ, — йма, 3. цѣркви ѿ єдно єллиногрѣческо оучилище — бѣтанѣки отъ дрѣвѣната тѣверѣдѣсть (калѣ), за коѣто съ, съ бѣлѣ Тѣрцыте 3. годѣне, до гдѣто ѿ прѣвѣмнатъ — йма красѣни чѣршѣи, ѿ бѣзистѣнъ, ѣлопокрѣтъ — ѿ на єколо прѣстрѣниокрасѣни, разнѣцѣтѣонасажденѣи раѣ подѣбѣни градѣни, ѿ лѣзіѣ съ разлѣчѣни ѣвоцѣни плодѣе — происхѣди же кѣкаица Анасѣчъ, Арпадѣжѣкъ, прѣчѣстѣмъ пшѣница йменѣмѣ, загѣрѣа — фабрики какѣлѣомѣслѣни, трѣандафѣломѣслѣни, ракѣиѣни — ѿ къ запѣдна страна

до 2 илѣи 3 часа самонизвърни тѣпайцы: една та каменнопокрита, а дрѣгата, древокормидно покрита: и вода та имз е, весма чѣста, и добровкѣсна (когда истине) сѣщо като старопланинска, изрѣдѣиша, оустѣшася же защо е, желѣзна, сребренна, и златна рѣдѣта, призи коѣто преминѣва — подобно, и въ Чирпанъ сѣ нахѣжда такава вода сѣща — но не толико тѣпла — и именѣвася Текиръ — жителити са Тѣрцы, Евреи, и Болгари, до 1000 фамилии. —

Болгаріа.

Болгаріа сѣ именѣва нашата земя оу коѣто живѣеме: и нѣкогажъ имала особени те сѣ владѣтели, и Кнѣзи — отъ коѣто сѣ лишила и впаднала въ подданство, оу 14^{то} вѣка л. г. нейното има происхожда. отъ Болгарски тѣ наши праотцы: коѣто дошле, отъ Азіаската Сармация — и Болга рѣка — и основале Болгарското царство, покрай Дѣнава, оу шѣстаго вѣка — коѣто напредъ сѣ именѣваше: дѣла Месія, и татарска Скудія — понтійска же Скудія, и малѣ Болгаріа — защо велика Болгаріа сѣ нарича, дѣла, коѣто е и до нѣнѣ, около Болга рѣка заселена, отъ тамошните помѣстни Болгаре, а тамъ отъ тѣкашните, тако наименована.

Тамъ малѣ Болгаріа сѣ опредѣлява: къ востокъ, отъ чѣрно море — къ пладина отъ Балкана — къ западъ отъ Сербіа — къ сѣверъ, одъ Дѣнава — и бедержава, 1740. □ мѣла. Нахѣждатсѣ оунѣмъ до 1,800.000 жители — има воздѣхъ благораствѣренъ, клима весма здрава и изрѣдна: земята произвѣйна, и плодѣсна. Оукрашавася отъ разнѣидни, горы, планины, радостотвѣрни равни полѣта — имаже и добропроизвѣл-

ство отъ всѣкакѣи сѣидѣи: скотопитѣлства — вѣна, свѣла (копрѣна), живѣтѣи, разлѣчни дѣвѣцы. и разни свѣци — и происходи — има и многоразни рѣки — но повелики са: Камчатѣ, и истѣчвася въ чѣрно море подъ Варна — Етра сѣ истѣча въ Дѣнава подъ снѣжъ, 4 часа край село нѣвградъ — Кѣта, Осѣма и Искра рѣка, сѣ истѣчатъ надъ Нѣкополь въ Дѣнава. Найзнаменѣта планина е, ѣмѣсѣ (коджѣ балканъ) и спѣредъ мѣстѣта има, разни именѣ.

Въ тамъ ѣвласть сѣ нахѣждатъ жители: Болгари, Грѣцы, Тѣрцы, Армѣнцы, и Евреи — ѣвѣче, Болгарити сѣ помного отъ всѣтѣ — и говѣратъ ѣдинъ издѣнѣрѣсѣлѣный славѣнски ѣзыкъ — кѣито до нѣнѣ непрѣлѣзъ прѣвѣлно оустѣроѣне, отъ сѣомѣтерѣнаго ѣзыка — болгарите ѣвѣщо сѣ прѣстѣсѣрдѣчни — въ наѣката, нѣкакъ нескѣбни, и нечѣитѣлни — ѣвѣче, странѣнѣвѣцы, благоговѣйни, трѣдолюбѣи, спѣкѣйни и мѣрни: доброскѣбни, и острѣмни: но нечѣниѣто ги прѣви, сѣвѣсѣмъ дѣви, неѣжи, и посмѣвѣми отъ дрѣгитѣ искѣсни и оучѣни Еврѣпѣйски наредѣи — *) тока тѣхѣно

*) Констанъ вѣсѣмъ сѣ сожалѣхъ и прѣскѣрѣхъ — защо коѣто ѣвѣкалѣхъ по всѣтѣ сѣвѣродни болгарски сѣла, и градинѣ, за да подкѣнѣмъ любѣрдѣни ти чѣдолѣвѣи вѣи: словѣсѣити дѣтоѣдѣтели, благоговѣйѣити сѣвѣиѣнѣицы — цѣркѣвѣнѣити наѣтѣтели, а наѣпачѣ наредѣни ти наѣалѣнѣицы, бѣгѣдарѣкѣнѣити ѣвѣщѣлѣни, оѣравѣтели и наѣтѣвѣицы — на коѣто сѣвѣ прѣисѣблѣни плачѣкѣножѣлѣстѣни сѣлѣзи, и до лиѣа земѣи сѣ покѣлѣнахъ, сѣмирѣнно имъ сѣ жѣлѣстно мѣлахъ, за да спѣмѣгнатъ — ѣдѣна отъ чѣтѣвѣртѣта чѣстѣ спѣмѣиѣрь

положѣнъ край него течѣ Ётра рѣка — съ прекрасни и добропорядочни търги (чаршии) и странноприимтелища (ханийа) обрѣденъ — главномѣстната търговина ѣ копѣната — има жители до 25,000. изъ които до 1200. фамилии са Българи — прѣчитъ са Търци. — до 2, 3, и 4, часа, еше до нинѣ са нахѣждатъ, отъ старо време Монастыри: оу които свѣтаватъ по нѣколко Монаси и Иеромонаси, благочестиво и порядочно слѣжаще, препрѣкаждатъ живота си — 1. св. Трѣница оу Калѣбратъ (дервѣнта), тамже. 2. св. Преврѣженіе. 3. Прѣсоватскій, св. Архангели. 4. Пѣлковскій прѣрекъ Иліа. 5. Капѣнскій, св. Николаа. 6. Лѣсковскій храмъ св. Апѣстоловъ. 7. Дрѣновскій св. Архангеловъ. 8. Гѣбровскій прѣск. Богорѣдица, когото со стараніе, и прилежаніе преподавнѣишаго во Иеромонастѣхъ. Г. отца Іосифа игѣмена: и спомощкованіе божебѣдное, и челоукопохвалное, на любородниѣ Гѣбровскіи жители, и прочіиѣ благочестіи — козовновіша. . . .

Въ тѣмъ Тѣрновската областъ са нахѣждатъ нѣколко велики села — Гѣброко, или Гѣброво, велико село безъ Тѣрци — оу планината Ёмесъ, на добромѣсторасположеніе, съ двѣ прекрасни цѣркви — съ едно новоздѣнно добро Славенобългарско порядочно оучилище — съ многоразлични желѣзодѣлнии, и древнодѣлатѣлнии фабрики — прѣзъ него течѣ Ётра рѣка — има до 6,000 фамилии, съскѣ школите си именѣми колиби (села). — Дрѣново село велико, междѣ двѣ бардіа — иматъ и лѣзѣла — една цѣрква, и прѣсто оучилище — фабрики, копѣнноплетни за конски наглавници — нѣколцина искѣсни дрекодѣлцы (дугѣри). — Трѣвна село велико, въ планината, междѣ двѣ бардіа — прѣзъ средѣ течѣ рѣка — нахѣждатъ въ не-

го многи Иконописцы, и нѣколко изъ тѣхъ, искѣсни — Тѣмлоделцы — Копѣннодѣлнии рѣзни фабрики — една добросположенна цѣрква, и прѣсто оучилище. — Ёлена село велико, съ двѣ цѣркви, и Славенобългарско добропорядочно оучилище — гранчѣрскии фабрики — междѣ бардицѣ мѣсторасположенѣ, прѣзъ което течѣ и рѣка — на тѣмъ вышеречѣнии село главномѣстный произвѣдъ (максѣлъ) ѣ, копѣната — оу всѣхъ са все Българи родомъ жители — иматъ школи само Български села, именѣмыа Колиби които оупотребѣватъ скотопитѣлства — и нѣколко торговли — Лѣсковца село велико, до Тѣрново вѣздо, на равномѣсто расположено — има 4. цѣркви — и оучилище — Лѣзѣла добри, и множество черницы — Орѣховца поблизо до Тѣрново — прочѣтно за торжѣственното си, прѣзъ седмично, многонародное свѣратѣлно торжище — има добри лѣзѣла — на равномѣсто расположено — има 2. цѣркви.

Шѣмалъ, градъ великій пѣдъ Балкана оу единъ близъ расположенъ и отъ природата, ѣко оутверженъ: многонароденъ торговенъ — има жители до 25,000. дѣша — изъ които са нахѣждатъ до 1200. българскии фамилии: и до 500. Ерменскии: Еврейскии же, до 40. во едно общо сѣдалище: прѣчитъ са Тѣрци — иматъ Христѣанити една прекрасна новоздѣнна цѣрква и оучилище добропорядочно — прекрасни торговѣ (чаршии) и странноприимтелища (ханийа) сѣлханы добри — наблизо са намѣрѣва село Прѣслава — отъ което са именѣва и Владѣката ѣмъ, Прѣслава — то оу старо време былъ Българска стѣнина — и нахѣждатъ много оу неговите страны дрѣвнии стѣнки.

ПРОВАТО или Проватѣа малекъ градъ свѣче прочѣтъ — за оужасното сраженіе, което стана, Л. г. 1829.

сз Россійското и Торѣцкото вѣиство — междѣ двѣ
высоки пещерѣ (канарѣ) ѣ расположѣнз — верхѣ коѣто
са нахѣждатз многѣи дрѣвны ѣстанки — сз Латѣнскѣи
словѣа достепаматнѣи списателства — жителити са
Тѣрцы, Бѣлгари, и нѣколко Ёрменцы, и Ёврѣи — и-
матз, по ѣднѣ, цѣрква — и хавра — Рѣзградз, ма-
локз градѣцз, оу ѣднѣ доброраствѣрно мѣстоположѣнѣ,
сз ѣднѣ цѣрква, сз мало Бѣлгари — нахѣждатса и
дрѣгѣи такевѣи малѣи градовцѣ, на ѣколо: какѣто —
Цѣмлаѣта, Османз Пазарз, и прѣчѣи.

Кѣтелз, по Тѣрски казанз, велѣико селѣ, мѣстополо-
жѣно междѣ планинѣи, и за самоизвѣрната быстро-
изрѣдна и добровкѣсна вода, коѣто и звѣира край нѣ-
го — и покрай нѣа, многѣи кодѣницы (барѣи), и тѣ-
павицы израдноздѣни — фабрики ѣевѣннѣи — коѣ-
то са нынѣ канторз (мѣрѣа) ѣднѣ прѣкрѣсна цѣрква и-
матз, и двѣ оучѣлища добрепорѣдочнѣи: Славенобѣл-
гарское, и Ёллиногрѣческое — жителити са рѣдемз Бѣл-
гари — прирѣдноже, благоговѣннѣи, страннопрѣѣмцы,
трѣдолѣбцы, ѣстроѣмнѣи, и рекнѣи на оучѣнѣе. —

Пѣвечѣто са, скотопитѣтели, и ѣвчѣры, има наб-
колѣси селѣ помалѣи сащотакѣи — какѣто: Жѣравна
— сз ѣднѣ цѣрква, такежде — Ичѣра, Градѣцз, Мѣд-
вень, Тѣча, и Вѣрѣица.

ВАРНА, градз крѣпкозаградѣннѣи — и приселѣ-
нѣ Грѣческое — край чѣрно морѣе расположѣнз — про-
чѣтз же за сражѣнѣето, коѣто станѣло Л. Г. 1444го —
ѣмѣратѣ Тѣрѣцкаго Сѣлтѣна, прѣтѣкѣ Владислаѣва Оу-
гарскаго царѣа — коѣто са погѣвѣи секѣмз оу това
сражѣнѣе. — Обѣче вз Л. Г. 1829го, станѣа попрѣчѣ-
тенз: за сражѣнѣето, междѣ Тѣрцыте: и Россѣанѣите —
вз коѣто ѣ былз настоѣицз, и Имперѣторз Самодѣржав-

нѣи, Нѣколаѣи пѣрѣвѣи Россѣанскѣи. — Има пристѣни-
ще мѣрское Митрополѣа — пѣркѣишѣи пѣртз ѣ Черно-
мѣрскѣи — станѣа же израдна трѣговѣина чрѣзз Цѣри-
градз — камѣо сѣдемѣ тѣхз дѣнавскѣи Гарѣа: коѣто
са втѣчкатз, вз чѣрнѣото Морѣе, нахѣждатса дрѣгѣи малѣ-
ки градовцѣ: какѣто са — Кавѣрна — Панѣала —
Балѣикз — Кѣстенѣджа — всѣте са край чѣрно морѣе,
и сз дѣброджа, Баѣадаѣгаа, и Пазарѣжѣикз — Карасѣ,
и прѣчаа. . . Подѣбнѣи са нахѣждѣтз и покрай дѣ-
нѣва — Тѣлча, Сѣкча, Мѣчинз, Хѣрѣсова, сз малѣи крѣ-
пѣсты ѣвградѣннѣи: но нечѣбѣжнѣи.

Дрѣсторз, или Силиѣстра ѣ, крѣпко каменноградѣнз
градз, край дѣнаѣа — отз 25,000 наредз — до 500
фамѣлиѣи Бѣлгарскѣи и Вѣлашки, и нѣколко Ёврѣйскѣи —
Прѣчѣите Тѣрскѣи — има ѣднѣ цѣрква, Митрополѣт-
ско сѣдѣлище — вз днѣшнѣото вѣремѣ ѣ, подз Россѣан-
ское владѣтелство.

РѣССѣЕ, или Оуѣрѣкѣкз ѣ, градз крѣпко камено-
заградѣнз, край дѣнаѣа — многонаредѣнз, добро тор-
говѣенз: Бѣлгарскѣи Пѣртз (Скѣла), има вз нѣго до 30,000
житѣлѣи дѣшы — и изз коѣто са, до 1,600 Бѣлгарскѣи
фамѣлиѣи, и до 650 Ёрменскѣи, и нѣколко Ёврѣйскѣи —
има чаршѣи и хѣанища — добрѣи Лѣзѣа — ѣднѣ цѣрк-
ѣа и оучѣлище.

СИЩѣВЗ, градз край дѣнаѣа, на радѣстѣствѣр-
но мѣсто, верхѣ шѣсть хѣлами расположѣнз, сз доброиз-
рѣдноѣе пристѣнище (Лимѣанз), по край коѣто има чин-
норѣдѣвнѣи и порѣдочно распѣлѣжнѣи трѣговѣскѣи мага-
зѣи, трѣи цѣркви, двѣ прѣкрѣснѣи, и чиннопорѣдочнѣи
оучѣлища. — Оу гѣрна Махѣла са прѣдѣа ѣллило-
дѣдѣкѣческое и Ёллиногрѣческаго дѣалѣкта оучѣнѣе. По-
дѣбно и вз дѣла М. Славѣнобѣлгарскаго дѣалѣкта. —

Пемѣстній производъ, има изрѣдно добровѣсний вина; отъ който правятъ велика торгѣвина, по много мѣста, и по странни цѣрства. Природно мѣстное има, весело радостотворни, и изрѣднѣиши прекрасни расхѣдки: и найпаче Монастырското негово мѣсторасположеніе, и естествоводотѣчный Каменнокладенецъ (Ташкларъ), на който е кодаѣта чистовѣстра и изрѣдновѣсна. Тѣмъ градъ е прехваленъ, и достѣтенъ за миръ, който стана въ Л. Г. 1791го междѣ Нѣмцыте, и Тѣрцыте — подъ градъ до 1½ миль са намѣрка къ востокъ, едно мѣсто, което са именѣва Стѣкленъ, на което оу Римското време былъ крѣпкій градъ — именѣвалъ же Секорѣзка (предхраненіе, предпаза) за то са намѣрватъ и до днесъ многодрѣвни вѣщи — Андѣки, и словѣа по Латинскаго діалекта, нахождатъ оу него — до 3,000 Тѣрскіи дѣмѣви, и до 1000 Болгарскіи. — Жители са любѣстни, любѣчителни, и весма рачителни на торгѣвината, торгѣюще съ многѣи мѣста, съ разни торгѣвине, и кѣпи. —

НИКОПОЛЬ, градъ край Дѣнава, има ограда крѣпка — сограденъ отъ Траіана царъ Римскаго, послѣ воѣтъ, и Дікеваловата побѣда царъ Влашкаго — Напредъ бѣше Епископіа, послѣ же и Митрополіа — а въ това време ни е нищо. — Обаче прехваленъ за великото сраженіе, което, первыи Баезитъ Тѣрскій царъ предѣвъ, Л. Г. 1396го протѣвъ Сигисмѣна царъ Оунгарскаго: въ това прежасное сраженіе, множество благородни Францѣзи дошлѣ, за да спомогатъ на Христіаните, но погивнаха — отъ сегова време, Ёллинските премѣдрин, провидѣха, кѣкѣ погѣвлѣніето, ще докара падѣніе, и на Константинопѣлското цѣрство; за то побѣгнахъ, въ Італіа: и тѣхното отхѣжданіе, подканѣ,

второто рожденіе, на Ёллинската наѣка — а цѣрква-та, която е, въ тѣмъ градъ, сказватъ нѣкои: Защо а созидѣлъ Апѣстолъ Павелъ, а дрѣгѣи повѣствѣватъ, (писманино) защо оу нѣмъ служилъ вожѣственнаа служба, и апѣстолъ первозвѣанныи Андрей. — Жители са Тѣрцы, до 25,000 дѣши, и весма мало, до 30 фамили Болгаровѣаши, и нѣколко Еврей — отгѣръ него по край Дѣнава са: Орѣхова, Лѣмъ, Цѣбра, малки Паланги.

ВИДИНЪ, градъ красенъ, крѣпко заграденъ, многонароденъ, въ равнемѣсто, расположенъ, край Дѣнава, имѣющъ до 36,000 дѣши живѣще и бѣитающе въ нѣмъ, съ Митрополѣтско сѣдалище, една цѣрква, изрѣднѣи чаршии, и магазинъ, доброторговѣтний. — Покече Тѣрцы отъ Болгарите, и нѣколко Еврей.

ВРАТЦА, подъ планината, градъ въ радостотвѣрно мѣстоположенъ, и съ добри расхѣдки, и Лѣзіа, съ Епископіа, и едно Славеноболгарское оучилище — и надъ около него въ планината са нахождатъ, М. и весма многѣи ѣстанки отъ нашиѣ — Обаче нынѣшните Болгари, не ги препознаватъ отъ невѣжеството си за нищо, има призовѣліе, на Коприна.

ПЛѢВЕНЪ, градъ оу равно мѣсто расположенъ — иматъ една прекрасна цѣрква — Славеноболгарско, добротворѣдочно оучилище — весма многѣи вѣздо околѣни мѣста за веселѣтѣишѣи разхѣдки, многоплодовѣи лѣзіа, и прекрасни градини, и на разни сѣидѣи плодѣсна земѣа — наоколомъ съ многодрѣвни ѣстанки — къ западъ до 9 часа намѣркаса едно село именѣмо градинѣ, и тамо са нахождатъ дрѣвчѣни ѣстанки — и до 12 часа, къ планина сртана има единъ Монастырь чѣдѣсенъ, именѣмый Карликовъ.

скій — Край Искра рѣка, въ радостновѣсило оутѣшителнотвѣрно мѣстоположеніе, коѣто льма, отъ діаволска зависть бѣ, нѣколко години севѣмъ заключеніе — бѣаще на нѣнѣшното вѣре, промысломъ Божіимъ, и благодѣтїю, ревностїю распалимъ: блаагорѣднѣйшїи и всемъ Българскому рѣдѣ, великіи благодѣтель, Господарь Столнъ Чалаогла — иенѣйшаго Схланъ Хана Самодержавнѣйшаго, Беглѣкчїа, съ надостоанїе, ѡтклѣчїе раю подобный сѣи Монастырь, ѡколо когѣто сѣ нахѣждатъ въ пещерѣте премногочѣдѣснїи дрѣвнїи ѡстанки — Въ тѣмъ же градѣ Плѣкенъ, жителити сѣ повече Тѣрцы, Българїе до 800 фамїліи — природно трудолюбивїи благочестїи, и страннолюбивїи.

ЛОБЕЧЬ, градъ ѣстѣственно каменнѡсградѣнъ, презъ сѣдъ течѣ Осемъ рѣка: има 7 цѣрки, съ Епископіа — состоанно оучїлище нѣматъ — за коѣже причина незнанно, торговцы има съ добрѡ состоанїе, добри лѡзїа и мѣста.

ТРОМЪНЪ, велико село подъ планината, безъ Тѣрцы, и ѡколо него има нѣколко само Българскїи села, коѣто сѣ именѣватъ келїи — на добро мѣсто расположеніе, съ една красна цѣрка, и едно Славеннѡбългарско оучїлище: до два часа мѣстѡростоанїа, нахѣждасѣ, ставропїгіалный Монастырь Троанскїи именѣмый: съ 35 илї до 40 Монасы, и Еремонасы, во Христѡ живѣщїи, и за Христїанската пѡлза, и прескѣщенїе грїѣжа имѣщїи. — Коѣто край осемъ рѣка ѣ, на прекраснѡрадѡстѣтворно мѣсто расположенъ. —

СЕВМѢКО, ѣ градѣцъ малокъ, подъ планината оуравно мѣсто, край Ресїца рѣка расположено, има една новѡзданна цѣрка, и жителити повече сѣ Тѣрцы, ѡтъ Българїте.

ТЕТИВЕНЪ, велико село безъ Тѣрцы, по сѣдъ течѣ Вита рѣка, край него сѣ нахѣжда едїнъ Монастырь, прорѣкъ Пїлїа: и въ селѣто една цѣрка, до едїнъ часъ сѣ нахѣжда и дрѣгїи М. Глѡженскїи, С. Гѣбргїа — бѣаще въ селѣто нѣма оучїлище, за коѣ причина? недоумѣнно!

ЕТРОПОЛЕ, малокъ градѣцъ, подъ планината, съ 2 цѣрки, и едїнъ Монастырь Св. Трїицы, и едно Славеннѡбългарское оучїлище, фабрики желѣзѡтвѣрнїи, многїи Самоковїи.

ЗЛАТИЦА, малокъ градѣцъ Тѣрѣцкїи задъ планината, имѣщїи фабрики постѣлѣтвѣрнїи (Сїджаде) и варѣтанїи, въ неговата ѡбласть сѣ нахѣждатъ двѣ великіи села Българскїи. — Прѡтопапїице (Пирдѣнъ) има красна цѣрка, фабрики, гайтаннїи, кѣрпаннїи, и Мирково има цѣрка. —

СОФІА, пѣрвенствѣющїи градъ край рѣка Боана: при развалѣнїето на Сѣдѣца града, коѣто ѣ прочѣтъ, за бѣвшаго Сѡвѣра, въ Л. Г. 347го, за да сѣдѣтъ списатѣлствата на Св. Аѣданасіа, прѣтїкъ Аріанѣте. Тѣмъ градъ ѣ оу едно ширѡкопространно полѣ, въ радѣстнѡ мѣстѡположенїе, близо течѣ и Искра рѣка — близо ѣ и Витѣша планина, коѣто ѣ прочѣтна, за рѣзныте сї рѣды, и драгоцѣннїи камѣны — пѡслѣ же Терновското превѣтїе, станалъ и градъ царствѣющїи — за то сѣ нахѣждатъ, многїи дрѣвнїи ѡстанки — оу него има 8 цѣрки, Митрополїа, храмъ Св. Курїакїи, оу коѣто лежатъ Св. мѡщи на Св. крѡла Стефана Сѣрвскаго. — Внѣтрѣ оу града сѣ нахѣждатъ 2 Теплицы, една именѣмаѣ Елица, дрѣгаѣ бѣща, въ коѣто работатъ Табацыти — вѡнъ же до 1 часъ разстоанїе мѣста, 2 гѡрна именѣмаѣ бѡна, дрѣгаѣже балаѣфѣнди, при ко-

Ато има едѣнз Тѣрѣцкѣй мечѣтъ — на ѡколо ѣ по старѣ планина са нахѡждатъ 12 Монастыри — 1 Св. Богорѡдицы: 2 Св. Нѣколай: 3 Св. Геѡргѣй: 4 Св. Димитриѣ: 5 Св. Иѡанна Рыл.: 6 по Витѡша: 7 Св. Трѡйца: 8 Св. Богорѡдица: 9 Св. Архангелѡкъ — При кѡйто са ѣ вѣлз съ Тѣрѣцѣ Болгарскѣй царѣ Асѣнь, зайдѣно съ велѡбжите си 15 годѣне — Сказватъ же тамѡшнѣти житѣли, кѣкъ да са го предѣле, нѣкоиси заѣ навѣтѣницы ѣзъ сѣло Быстрица, отъ кѡйто преклатъ рѡдъ са нахѡждатъ ѣ до нѣнѣ, ѣ жикѣатъ ѡу кѣлкое злополѣчѣе — 10 Св. Иѡаннъ Рил. при сѣло Германъ, 11 Св. Спасъ, при дѡлѣный Абѡманъ, 12 седѣмъ престѡли край рѣка Осѣмь. — Тамъ прочѣтѣный градъ има до 46,000 жители, кѡйтѡса Тѣрѣцы пѡвѣчко, Болгарѣже ѣ нѣколко Еврѣи — Приъзъ седмѣцѣта стѣва добръ Тѡргъ (пазѣръ) землѣ съ добрѣи произвѡды, има ѣ потѣрѣчѣнѣи цѣркви, ѡбѣче едѣна произѡдина, ѣ прекрасѣна Св. Сѡфѣл, кѡмѣто са вѣжда отъ 6 часѣ да лѣко, ѣ прѣиспѡлѣла плачѣвно, ѣ прѣжалѡстѣно кѣлкого сѣрдѣца. — Пѣротъ, градъ ѣмѣщѣ мѣнѣи рѣкодѣлѣнѣи рѣзѣнѣи фѣбрики. — Нѣжѣ, градъ, приъзъ нѣго течѣ рѣка Морѣва. —

С е р б ѣ а.

Сѣрбѣа ѣ ѡсѡбѣнаѣ ѡбласть — ѣ самѡвлѣстѣное Господѣрѣство — кѡмѣто има главѣнопѡмѣстѣнѣи рѣкѣи — Тѣмокъ, Дрѣина, Морѣва, ѣ Сѣква — Дрѣина ѣ раздѣлѣва къ заѡпадъ отъ Бѡсна — къ пѣадѣнина отъ Македѡнѣа — къ вѡстѡкъ, ѡтъ Болгарѣа — ѣ едѣна чѣстѣ отъ Дѣнава — Дѣнава, ѣ Сѣква рѣка са нѣнѣнѣите прѣдѣлы — пѣрѣваѣ помѣстѣна рѣка ѣ, Морѣва, кѡмѣто течѣ отъ ѣжѣното знѣменѣе, къ сѣверѣното: ѣ вѣтѣчѣваѣ,

дѣка чѣсѣ на вѡстѡкъ отъ Сѣдрока къ Дѣнава. Тамъ ѡбласть ѡу старѡ времѣ имѣла славѣнѣи Царѣе — ѡбѣче ѣ нѣнѣ ѣ свѡбѡдна — ѡкладѣваѣ отъ свѡеплѣмѣннаго, ѣ едѣновѣрнаго, отъ Вѡга (ѣмъ) дарѡкѣннаго, свѣтлѣйшаго КНАЗА МИЛОША ѡЕОДѡРЕКИЧА ѡБРЕНѡВИЧА. — Прѣнѣдрѣцѣадѣнѣко — ѣ добрѡпорѣдѣчно са ѡсправлѣва, ѣ ѡбрѣдѣва, съ вѡгодарѡкѣтелѣнѣите Нѣгоѣи ѡучѣтѣвѡсти, ѡу вѣлѣкакѣи прѣполѣзнѣи рѣкодѣлѣи, ѣ ѣскѣсѣнѣи хѣдѡбжѣства — наѣпѣче же въ добрѡнаставѣтелѣнѣи, ѣ ѡумѡпрѡсѣвѣтѣтелѣнѣи ѡучѣлѣнѣи кѣсѡкѣи наѣки — ѡшѣстѣнѣваѣ своѣго рѡда Сѣрѣваѣго. . . .

Тѡмъ Сѣрѣвѣкѣи нарѣдъ ѣ, Славѣнскѣй: сѣрѣно, кѣкто ѣ, ѣ наѣшатъ вѡлгарскѣй — на тамъ ѡбласть мѣстѣната ѣмъ землѣ ѣ, вѣрѡкѣтѣа, ѣ добрѣаѡпѡкрѣта отъ добрѣаѣи бѣлѣкѣи — Но вѣсѣмѣ прѣизѡвѣлѣно пѣдонѡсѣна — на вѣлѣкакѣи сѣнѣдѣи, мѣдъ — скѡтѣпитѣлѣства — ѣ наѣпѣче скѣнѣнѡпитѣнѣе.

Пѣрѣнѣствѣѡѡѡщѣи градъ ѣ — Бѣлградъ, край Дѣнава, ѣ при Сѣквиѣно сѣмѣшѣнѣе. — мѣноѣнарѣдѣнъ — портъ же пѣрѣвѣй, прѣзъ кѡгѡто прѣмѣнѣвѣватъ тѡргѣѣнѣитѣ за ѡу нѣмѣцѣко — има ѣ крѣпѣкозградѣнна кѣмѣннаѣ крѣпѣсть (калѣ).

Б о с н а.

Тамъ ѡбласть са ѣменѣва тѣко, отъ рѣка Бѡсна, кѡмѣто ѣ наѣкѣлѣка, отъ дрѣгѣйтѣ кѡлѣкто ѣ полѣватъ — тамъ ѣ бѣла нѣкоѣажѣ царѣство: ѣ рѡдъ са Славѣнскѣй — едѣнѣи са вѡстѡчѣнѣи — дрѣгѣи, заѡпадѣнѣи — ѣ едѣнѣи мѡгамѣтанѣе — ѡпрѣдѣлѣваѣ: къ вѡстѡкъ отъ Сѣрѣѣа — къ пѣадѣнѣина, отъ Алѣанѣа — къ заѡпадъ отъ Далѣмѣцѣа, ѣ Кроѣцѣа — къ сѣверѣ, отъ Славѣнѣа. Мѣсто то ѣ пѣаѣнѣнскѡ, ѣ добрѣвно — ѡратѣлно, ѣ пѣло-

донбсно — имѣще, и великое скотопитѣлство — САРБКО первенствующій градъ на Босна — градъ ѣ великъ, и торговенъ: съ разни фабрики — медни (вакаранныи) желѣзанныи, на добри брѣжи, и ножеве — и различни дрѣги многобродѣства, и худобѣства.

К р о а ц ѣ а.

Кроація сѣ опредѣлка: къ западъ, спорѣдъ долината: отъ вѣнціанского моря — было ѣ царство — коѣто основале Славѣните, въ 7го вѣка — жители и до нѣнѣ говорѣтъ Славѣнски — первый градъ ѣ, въ немъ: Карлѣандъ, коѣто сѣ созиде, отъ Архідека Австрійскаго Кѣрѣла — има и зовѣліе, на вино, и масло.

Д а л м а ц ѣ а.

И тамъ бѣше царство — въ коѣто го бѣха Славѣните основале въ 7го вѣка — раздѣлава сѣ: на Австрійска — Отѣманска — и Рагѣзѣйска — на Австрійската Далмація первенствующій градъ ѣ, Зѣра — коѣто ѣ, великъ бградѣнъ, съ добро пристѣнище — имѣщѣ и зовѣліе, отъ жикѣтѣни, и отъ разни сѣидѣи.

На Отѣманската ѣ, Мѣстѣрь градъ великій, бградѣнъ: има и зовѣліе, на жикѣтѣни, и разни сѣидѣи.

На Рагѣзѣйската Далмація: первенствующій градъ ѣ, Рагѣза, коѣто има добро пристѣнище, крѣсѣни фабрики велика торговина — междѣ Далмація и Босна, къ западъ сѣ, прѣхрѣбри ти Чернобѣрцы — коѣто сѣ всѣчкѣнти восточноблагочестѣи и свобѣдни — зерцѣло, примѣръ на дрѣкѣнтѣ Славѣне.

М а к е д о н ѣ а.

Македонѣа ѣ великаѣ бѣласть — и опредѣлава сѣ къ востѣкъ, отъ Тѣракіѣ: коѣто сѣ раздѣлава, отъ Нѣ-

ста рѣка — къ пѣдѣнина, отъ Тѣссѣліѣ, и Алѣбанѣа — къ западъ, отъ Адриѣанского моря — къ пѣдѣнощѣ: отъ Далмація, Босна, Сѣрѣіѣ, и Болѣгарѣа — има прѣхѣлѣни горы: Адѣона, Олимѣа, Пѣгѣонъ (златѣносѣнаѣ) коѣто ѣ близо при Зѣхѣна, Скарѣдъ, междѣ Македонѣа, и Илирѣического прѣдѣла, и дрѣги многѣи — нѣнѣнтѣ рѣки сѣ: Варѣдаръ, Нѣста, Бѣстрица, Стримѣна, и разни дрѣги.

Въ тамъ великаѣ бѣласть, има и велики добрѣви — добро скотопитѣніе, а наипѣче бѣкѣи съ макѣтѣнкаѣ волѣна — различни сѣидѣи: Пѣмѣкъ много, Орѣсъ, Вино, Масло, Анасѣнъ, и зрѣденъ Мѣдъ, и Тѣтѣнъ, и разнѣидѣни добровѣсѣни бѣкѣи — кождѣхъ добрѣрѣствѣренъ, и прѣдѣвѣла клиѣма — жители, Грѣцы, Болѣгари, Кѣцѣкѣлѣси, всѣ восточноблагочестѣи, и мало Мѣгамѣтанѣе, и Еврѣи.

Первенствующій градъ ѣ Сѣлаѣнъ, край Тѣссѣліѣнтѣската бѣломѣрскаѣ Пѣзка, близѣ при Хѣрѣчскаго вѣрѣда: съ добро пристѣнище, прѣхѣленъ, крѣпко бградѣнъ прѣкрасѣнъ, первый пѣртъ Македонскѣй — нахѣждават сѣ въ нѣго достоѣзнаменѣти дрѣвѣни бѣтанѣки: и нахѣждат сѣ до 70,000. жители междѣ коѣто сѣ 30,000. Тѣрѣцы, 20,000. Еврѣи, и 20,000 Грѣцы и Болѣгари — торговѣще съ Тѣтѣнъ, Пѣмѣкъ, Пѣлатѣна, и съ различни дрѣги матерѣи — иматъ, и много разни фабрики: Сѣкѣнѣни, Сѣкѣленѣни разноплѣтѣни рѣкодѣства — сѣдѣаще въ нѣго, и Кѣнѣсоли Еврѣпѣисѣки, и нѣколко фѣмѣли Францѣскѣй домѣвно, и сѣдѣалище Мѣтрополѣтское — и двѣ добрѣпорѣдѣчѣни бѣлиногрѣчесѣки оуѣчилища, бѣвачѣ достоѣдѣно ѣ, коѣто сѣ нахѣжда въ нѣго, ѣдно велико Еврѣйское оуѣчилище, коѣто сѣ зѣкѣ Хѣра, и оу коѣто сѣ нахѣждатъ 200 оуѣчителѣ, а до 1,000. оуѣченицы. —

Това мѣсто нѣма предѣли истинни: зацѣд не ѡ-
предѣлиха съ Грѣческото царство, да знаеме добръ: ѡ-
баче ѣ довереплодонѣсна (земля), на сѣдѣи различни,
и скотепитаніи, маслини, памѣкз, лемѣни, протокали,
неранцы, калини, смѣкве, добри лози, и дрѣги раз-
ни кжни ѡбѣщи. Жителити и са Тѣрцы, Грѣцы, Ё-
врѣи. — Ларса, пѣрвенствѣкцій градъ ѣ, великъ вѣ-
тахъ и богатъ: прѣхвалѣнъ и нѣнѣ, и отъ старо время.
Митрополіа ѣ, на всѣчка тесаліа: ѡснована отъ Акрісіа и-
менована же отъ Ларисса дѣщерѣта Пеласгіека, и ѣ отгор-
налѣво на Пиминіа рѣка на прѣрадѣстно мѣстерасположеніе:
ѡблѣнина Митрополітска, коѣто има мнозина Ѣписко-
пи подъ власта си, има и ѣдного мѣла, коѣто возима
вѣторѣмъ стѣпѣнь, на Константінополѣскаго Шѣхислама (ша-
ислама) и го воспріѣмва, когато ѡумрѣ; за то Тѣрцы-
те са (тамѣшнии) вѣсмѣ лѣшавѣ, и нѣкогажъ не са по-
корѣватъ, на царскіите ѡказы, има и разни фабри-
ки и рѣкодѣлства, свѣланіи, памѣчни тѣанства, и-
маже жители до 26,000. — Трикала, много па-
мѣкз има, и жители до 13,000, и вѣсмѣ добра торгѣвина.

Молдавіѣ и Влашка.

Тѣмъ двѣ державки единаково правленіе, и единакви жители иматъ, и са посредственно незакисимин, самин отъ себѣ на владѣніята си, токмо и до нынѣ на высочайшего Отоманскаго двора подчинѣни сѣще, тѣхнѣи народни изврѣнни Господари, да са потвердѣватъ отъ великаго Салтана ѣ обыкновенно, отъ стараго времени.

Молдѣвското Княжество лежи, и ѿпредѣляваса сѣ-
верно отъ Австрійскаго Бѣковина: съ Рѣссіа — востѣч-

но съ Россійската Басарѣвѣ, южно съз Влашко — а
западно съ Брѣдѣската: жители има 450,000 — зем-
лата негова ѣ, къ западъ бардовѣта, на востокъ рав-
на, и всмѣ плодовѣта: производъ има овцы, говѣда,
конѣ, житѣ и сѣль мнѣжестко, и блѣдкаве воды дѣста,
извѣзиса изъ земалѣта много сѣль, вѣскъ, вѣлна, ов-
цы, колѣве и конѣ.

Ишъ, оу сръдъ Молдѣва, перькѣнствующій градъ Киѣжескій отъ 20,000 нѣредъ, вѣйзе при Прѣта, стѣлнина, на Молдѣвскаго Господара ѿ Митрополѣтскаѣ, ѿма примѣтна торгѣвина. — Галацъ, ѿжно отъ Иша край Дѣнава, ѿма до 5,000 нѣредъ, коравлестрѣйна ѿ прѣстрѣнна торгѣвина на чѣрно морѣ.

Вла́шкото Кня́жество, нача́вша, ѿпреде́-
ла́вша отъ сѣ́вера съ Ёрде́лскаго ѿ Мола́вскаго ба́р-
да, а́ отъ востѣ́ка ѿ ю́га съ Бо́лгарскаго Дѣ́нава, а́ отъ
за́пада съъ Сербі́а ѿ Банáта: ѿчисля́важе до 950,000
жители. Зе́млята къ сѣ́вера ѣ́ вѣсма́ бардо́вита, а́ ю́-
жні́нте предѣ́ли ѿ са́ равни, ѿ вѣсма́ произо́ищеніи ѿ
плодо́вита. Погла́внии рѣ́ки са: ко́рабспла́вима Алѣ́-
та ѿ Сербі́а, ко́ито са́ вли́катъ къ Дѣ́нава. Тѣ́ка са́
ра́ждатъ мно́го житá, до́брѣ́ вино ѿ до́брои, вѣсма́ до-
брѣ́ ското́вѣство, до́брои конѣ́, ко́лѣбе, о́вцы, скоти́нѣ,
мѣ́дъ, ко́скъ, звѣ́ровѣ, пѣ́кора, ѿ мно́жество сѣ́ль, а́ блѣ́д-
ка́ка вода́ до́ста, ѿ рѣ́кодѣ́ла ѿскѣ́сни нѣ́ма ни́какви.

БЪКЪРЪЩЪ, на Данбавица, перкенствѣющій градъ
и стѣнина Княжеска и Митрополитска, има до 60,000
народъ, на различнаго закона и кѣреисповѣданіа: ми-
ръни церкви и монастыри, добрепорядочни Влашки ве-
ликии сучалища: добрии торбокине съ Тѣрско чине, има
Книгопечатна. — Кралѣво приличный градъ съ 16,000
народъ, има великии рѣдокѣпнѣ сѣлѣни, и торбокини. Гѣр-

ри, мно́гѣи преме́тніи фабрики, ѣ предовѣри торгѣвини чѣне съ ѡграничнитѣ сѣи предѣли, ѣма до 247,000 наро́дз. — Кронцѣ́тъ, на ѣди́нз ѡ́стровъ ко Фѣнскаго нѣдра (па́зва) предъ ко́гѣто вѣ́ше мѣ́ри крѣ́пка тверди́на Кронцѣ́тскаа лежи́, ѣма до 30,000 наро́дз, 3 пристѣнища, ѣ тѣ́ка ѣ гла́вно мѣ́сто за морската сѣла, ѣ морепла́ваніе. — Твѣ́ръ, крѣ́пость (калѣ) на Болга, съ 20,000 дѣ́ши, съ ѣднѣ Семина́рія, Акаде́міа, съ мно́гѣи ѣзрѣ́дніи фабрики, ѣ съ прѣстра́ни торгѣвини. — Прѣсла́въ, на Болга ста́рыи ѣ знѣ́тныи гра́дъ отъ 28,000 жи́тели, ѣма 63 цѣ́рки, ѣднѣ Гѣмна́зіа, главнонаро́дноѣ оу́чилище, мно́гѣи фабрики, ѣ ѣзрѣ́дна торгѣвина, ѡ́собѣто съ хранѣ ѣ ма́сло. — Кѣ́ево, на Днѣ́пра, наѣста́рыи Россѣ́йскѣи гра́дъ, съ ѣднѣ крѣ́пость, ѣма до 36,000 наро́дз, ѣди́нз прѣсла́вныи Монасты́рь, съ библіоте́ка, ѣ книгопѣ́чатна, Оу́ниверсѣ́тѣта, Гимна́зіа (ѡбѣ́чѣніе) ѣ сто́лнина Архіе́пископска. — Дѣ́линыи Но́когорѣ́дъ, на оу́тѣкатъ на О́ке оу́ Болга, оу́твѣрдѣ́нз гра́дъ отъ 6,000 жи́тели. —

Россѣ́а ѣма вѣ́нз ѣзъ Ѣвро́па ѣ А́зіа, ѣще ѣ ко Аме́ріка зе́мла, ко́лто ѣзносѣ вѣ́то 19,000 □ ми́лаа по́верши́не.

Герма́ніа.

Герма́ніа сѣ ѣменѣ́ва, Текто́нското, ѣли́и Герма́нско (не́мско) ца́рство, ѣли́и Сѣлаторѣ́мское ца́рство не́мскаго наро́да: ѣма же мно́гѣи Госпо́да́рство ѣ ѡбла́сти ѣ ѡбщѣ́ства, по́дз корѣ́ната сѣи, ѡ́предѣла́всѣа отъ Балтѣ́йското мо́ре, отъ Данима́ркскаго ца́рства, отъ Оландѣ́йскаго, отъ Фра́нца, ѣ отъ Сѣрѣ́а, не́говата вели́чѣна со́держѣ́ва до 12,152. □ ми́ль, по́верши́не, ѣ чѣ́сли, до 33.400,000. жи́тели. Та́а держа́ва на ѣ́жнѣ-

те стра́ни ѣма по краѣ́ицѣта, оу́мѣ́рна тѣ́плѣта, до́бра клі́ма, ѣ во ѡ́бще здра́ва. Произво́дз: злѣ́то, сѣвѣ́ро, ме́дь, ѡ́лово, касѣ́теръ, желѣ́зо, цѣ́новѣ́ръ, витрѣ́блз, по ѣ́жнѣте стра́ни сѣа сѣ́е, Кѣ́кѣрѣ́сз, О́рѣ́сз, ѣ на всѣ́акого рѣ́да ѣ́жнѣи пло́довѣ: О́вѣ́щѣи, Жи́то, Лѣ́нз, Коно́пе, Вѣ́на ѣма до́ста ѣзрѣ́дніи: ко́нѣ, О́вцы, Сѣвинѣ́е, дѣ́вѣчѣни, перѣ́ате ѣ пи́томне жи́вѣтніи, Ме́дз, ѣ сѣ́ила-не вѣ́ве.

Вѣ́енна (Бѣ́чь) кра́й Дѣ́нака погла́вѣ́тъи ѣ прѣ́сто́лныи ца́рствѣ́жѣи гра́дъ, ѣма съ 32 прѣдгра́діа 3½ ми́лаа оу́ ѡ́крѣ́жности, ѣ до 290,000. дѣ́ши. Тѣ́ва ѣма 5 Те́атра, ца́рска бѣ́бліоте́ка, ѣднѣ наѣизрѣ́днаа оу́ Ѣвро́па Оу́ниверсѣ́тѣтъ, мно́га оу́чена, воспитѣ́телна ѣ благоде́телна заведе́ніа, ѣ отъ всѣ́а держа́ви канѣ́ла́ріе. Цѣ́рка Сѣ. Сте́фана ѣма 435. сто́па кы́сѣ́ка звѣ́ница, ѣ ѣднѣ зѣ́коно отъ 367. цѣ́нти. Потѣ́мъ ѣма ѣднѣ вели́ка ѡ́рѣ́жница, мно́го примѣ́тны фабрики, оу́ коѣ́то до 60,000. наро́дз слѣ́гѣ́ва, по́вѣ́че Книгопѣ́чатна, ме́ждѣ коѣ́то сѣа, ѣ двѣ́ Славѣ́нски. Тѣ́ва ѣ сре́дѣтѣ́чѣе то на А́встрѣ́йскѣи торгѣвини.

Фра́нцѣа.

Фра́нца ѣ само́держѣ́вно ца́рство ѣ ѡ́предѣла́всѣа: отъ О́ла́нда, Герма́ніа, Ё́лѣтѣ́а, Ита́ліа, Испѣ́ніа, отъ А́тланти́йскаго мо́ре, Не́говѣ́то мѣ́стовели́чество по́верши́на ѣ сѣ́бѣи 10,086. □ ми́лаа, ѣ чѣ́сли до 32 ми́лиѣна жи́тели. —

Та́а зе́мла ѣ съ разлі́чнѣи го́ры ѣ плани́ны на́рѣ́дена: но мно́го ѣма ѣ пло́дѣно́сѣни равни́цѣа, съ ко́рабѣ́пла́вѣ́ющѣи прѣ́ко́пе, на ѣ́га ѣма грани́чна плани́на Пѣ́рѣ́неа, коѣ́то сѣа наѣвы́сѣ́кіи кѣ́рѣ́хи Кани́гъ, ѣ Пѣ́кз, Дѣ́ Мѣ́кз 9,048. ст. отъ Пѣ́рѣ́неа ѣде ѣднѣ стѣ́вѣ-

лѣ, коѣто сѣ различно ѣспредѣла, по свѣита землѣ ра-
спростѣра, отъ нѣго сѣ ѣтаѣчава Лѣзеръ, ѣ отъ Лѣзера
ѣде ѣдинъ предѣлъ, кѣ сѣверъ, коѣто сѣ зовѣ Сѣвена:
на ѣговестѣка Алпите сѣ различни предѣлы: Вазгѣва
сѣвернѣ сѣ Белѣа, ѣ ѣжнѣ сѣ сѣровѣ Мѣнтдоромъ.
Глѣвнѣ рѣкѣ сѣ, Гѣрона, коѣто ѣзвѣра ѣзъ Пирѣнѣ,
Рѣна, Лѣаръ, Сѣна, Предѣлна Рѣйна, Мѣнсъ, ѣ Шѣлда,
воздѣха ѣ оу гѣрнѣите предѣлы нѣщо сѣровѣ, ѣ прѣчи
тѣ совѣсѣмъ оумѣренъ ѣ здравъ, по ѣжнѣите крѣища
тѣпла ѣ добра крѣма, ѣ землѣта по кѣсѣкѣдѣ плодѣнос-
на, ѣ по пѣкѣите страны добрѣ ѣработина.

Производи има отъ всѣкаго рѣда: жита, конопи, произвоило тютюнъ, добытакъ ѣкъ и дѣврз: вина, вѣощин, крѣконз (шафранъ) деревномасло, копрѣна, мерска соль; а злато само оу нѣкоиси рѣки), сребро, медь, сокѣмъ мѣла, съ рѣкоравѣтнии матерѣи и съ вино самѣде, торгѣвина, по цѣлый скѣтъ. Францѣскій народъ ѣ въ нарѣчіето смѣшенный, Целтійскаго, Галіцскаго, Латінскаго, и Францѣскаго. Вѣроисповѣданіа Господствѣющаа римокатолическаго, и протестанскаго. Францѣзите който нарѣчіето си до найизрадноискѣснаго степѣна доведе, и ѣзображѣле, и ѣсобѣто оу ондологическите наѣки (оу Мадиматіката, Фісіката, Хеміи, Ёстествослѣкіето, и хѣдожесловіето) велікъ напредѣкъ оучиниле, вѣсмѣа ѣзображѣнне, просвѣщѣнни, прилѣжни, и оу многоразличнии рѣкодѣлѣнта напредѣни, но при то, непостояннии, и сокѣмъ на немірнаго, и вѣндѣвнаго дѣха самѣ народъ. Францѣското Кралѣвство ѣ раздѣлено на 86 Департеманта, ѣли ѣкрѣжѣа.

ПАРИСЪ ѣ главный, ѣ престѣльный гра́дъ Кралѣвства, лежи при рѣка Сѣна, ѣ има 5 мѣла оу ѣкрѣжность, 32,300. домоѡи, до 890,536 житѣли. 550 двѣ-

реки 3,000. каффенета, 25 Театри (позборища) и 45
пиацы: потова много воспитателни заведения, един
оуниверситетъ, сѣдалище науки, 27 болници, 19 библио-
теки, велика Ботаническа градина, великій звѣрникъ
много фабрики, и до 250. Книгопечатня, тѣмъ е сто-
нина на законодавството, и средоточіе на Францъ-
ската торбоина.

ЦАРСТВО ПОРТУГАЛІА.

Европейское Кънство, 1,722. □ мѣл. ве-
лико, коѣто числи 3,815.800. жители, ѣспредѣляваха,
отъ Испаніа, и отъ Атлантійскаго Океана, ни ѣ пове-
лика, отъ $\frac{3}{4}$ часть на Европейската Туркіа: ѣвѣче ѣв-
ладѣва, многѣи мѣста оу Америка, Азіа, и Африка. Вес-
ма ѣ планинска има, 2 поглавни рѣки, Тапа, и Доѣра.
Климата и ѣ многоздрѣка, ѣвѣче по нѣгогажъ не са
терпи жекчинѣта. Производѣи има: добри кина, Лимѣ
не, Претокале, Древѣнноѣсло, Скотепитѣние, велики
магарѣта, мѣзги, конѣ, ѣвцы, (сѣ и зрѣдна волна)
кѣзи, и на китѣйски подобни свинѣ доста: жѣта и
на скѣкаго рѣда рѣва: мѣло златѣго пѣска, желѣзо и
оугѣлнаго камена, ѣ множество морска солѣ, рѣдокѣп-
ниѣта тѣва са небрежитѣли. Жѣтелѣти са Папиѣраши,
ѣще са прѣстѣи и сѣкѣрцы, за просѣѣѣние нерѣдѣни, и
за хѣдѣжѣства небрежѣиви, наивѣче плѣтѣни рѣкодѣѣни-
та имѣтѣ, и мореплавѣтелство и ѣрачество.

Главный столбчатый градъ ѣ, Лизабѣнз, съ 240,000. нѣредз, коѣто съ до 2 мѣла на должѣна, на 7 хѣлами прѣтира при рѣкѣ Тагосъ съ дѣбро при-стѣнище, ѣ мнѣгѣи всѣкакѣи сѣтѣвѣрѣна здѣниѣта: по-товѣ ѣднѣ Акадѣмѣа, библіѣтѣка, котѣническа градѣна, ѣ мнѣгѣи сѣщеполѣзна заведѣнѣа, ѣ рѣкодѣла. Товѣ

ѣ поглавито мѣсто на Португалската трѣговина, ѣ тѣ
ѣ стѣлнина на ѣднѣго Патріарха съ 50 монастыра. —

III п'я н ї д.

Шпанія є велико цѣрство, ѿпредѣлялася къ сѣ-
верь, отъ Франца ѿ Атлантическаго океана, къ западъ,
отъ Португаліа: къ пладнина ѿ костоу, отъ полозѣм-
ного мѣре, на тоу кралѣвство величината ѿноси 8,446.
□ мил. повершіне, ѿ числи 13.953,000. житѣли,

Таа земля ѣ весма бреговита, и сѹхѹи предѣли
ѹма, ѣднѹ ижеждѹ найтѹплиѹте и найплодѹбѹснѹте
Ѣвропейскѹи земли, но ѣще кѹкѹто трѣбва ни ѣ оѹрабо-
тина, поглавнѹте вѹрдѹ Пиренѹйскѹи, коѹто ѹ, отѹ
Францѹско дѣлѹтѹ, распростѹира разлѹчнѹе граѹе по зем-
лѹта сѹи, и жеждѹ коѹто са нѣкон совѣмѹз высѹкѹи, и
сѹ вѣчнѹи снѣгѹз покрѹтѹи. Поглавнѹи рѣкѹи са: Гва-
далкѹкѹирѹз, Гвадѹана, Таѹо, Дѣро, и Мѹнѹхе, коѹто
оѹ Океѹнѹз Ѣтлѹнтѹескѹи оѹтѹчатѹ, и Ѣро, коѹто са
оѹ средѹземнѹто мѹре излѹва, вѹздѹха ѣ чѹстѹ, жеж-
чѹната лѣтнѹа велѹка, нѹщемѹз хлѹдна, и со вѣтѹровѹ
разтѹрна, зѹмѹта весма крѹтка.

Производима є вєсмѧ богѧта. отъ ископаємыѧ
ѧма; мѧло сребрѧ, побєчє жє златѧ (оу многиѧ рѣки).
бакъръ, мѣдь, ѡлово, касітеръ, желѣзо, мѧрмаръ, ѧл-
баѡтра, драгѧго кѧмена, ѧ цѣлїтелныѧ истѡчницы: ѧж-
ниѧ плодовѧ на вєсѧкаго рѡда ѧзѡбилно, вєсмѧ добрѧ
кїно, ѧ мѧлко чѣрнь вїперъ ѧ захѧрниѧ трѡсты. стѡка-
та є вєсмѧ добрѧ, но пранєврежѧнна, ѧма дѡста ѧз-
рѧдниѧ конїє, мѧзги, ѡвцы съ ѧзрѧднѣйша вѡлна, хѣ-
бѧвє кѡзи, много (ѡсобїто чѣрны) скїнїє, на вєсѧкаго
рѡда дїкачина, птїцы, пчѣли, скїланниѧ бѣбы, ѧ
множєство рѣбы.

Жителінти са перекла ѝ наречіа смѣшаннаго, отъ Латінскаго, Целтійскаго, Гѣтскаго, ѝ Аравскаго, ѝ Господствующаго кѣроисповѣданія римо-католическаго: Еврѣи, ѝ Могаметанскаго закона Африканци жикѣлтз междѣ тѣхъ потайно: снѣи са по нѣкои страны, катко ѝ Португалцыги, ещѣ непросвѣщеніи ѝ сѣвѣрніи: за-немаватса съ земледѣлството, скотовѣдството, ѝ мореплавателството, нахѣждатса много слѣпи, ѝ кинѣрма-та ѝмъ ѣ едѣинъ ещѣи прѣзѣдникъ. —

МАДРИТЪ, който е оу средъ земята край малая рѣка Манцанери лежи, поглавителный и престолный княжеский градъ е, съ 114,000. жит. Тѣка има до 100. цѣркви, повече Академіи, оучилища и воспитателни заведеніа: многоразлични фабрики, единъ Амфитеатеръ и особито великоизрядный Кралевский дворъ. Тѣка е средоточіе на Шпанската торгвина.

Велика Британія.

Иъз тѣмъ двѣ великій островъ, велика Британія (Англія и Шкотія) и Ирландія, еше же иъз многи маліи острови сестояща державъ е обиколена, отъ востокъ съ Немцкото морѣ, отъ юга съ канала (манхайскаго), отъ запада и сѣвера съ водите на Атлантическаго моря, което раставлява Англія отъ Ирландія. На велика Британія величината иъноси 5,479. □ мил. по-вершинѣ и числи 22,297.620. жители.

Велика Британія и Ирландія са отъ 33 години едно Кралѣство, подъ надписа на Кралѣството соединѣны, велика Британія, и Ирландія, сныма иматъ едногo крѣла, едно законодавство и еднаква права. — Кралѣското достѣинство ѣ наследно, и съ зѣмленски опредѣлено, Британската славна слобода ѣ основана

ка, поглавити. 1.) тако речённой слободной кáрти, ко́м-то плéманства, и́ свещества́ спредѣла́ва 2.) съ ко́мто сá по найсёвѣтѣ за безопáсности на́рода старáва. 3.) на бѣлаз прáва, дѣ́ланіе къ бѣноклѣнію на́рѣшене вели́ке кáрте. 4.) на крмз и́ли закича́ю, т. ё. престѣплѣ́ніа по заклѣтвата и́ бѣстоа́телствата бѣтѣжѣнаго да сѣди. — Крáль спредѣла́ва законодава́ющію́ силъ съ парламѣ́нта, и́ тѣи сá состои́ и́зз гѣрнаго, и́ до́лнаго до́ма. Исполню́щаа́ сила за́киси, отъ са́мага Крáла бѣзъ всáкаго и́зговѣра.

Политическото раздѣленіе на вели́каго бритáнскаго Кра́левства ё слѣдѣющее.

А Н Г Л І А.

А́нглiа, ю́жна ча́сть на вели́ка Бритáніа, прости́ра сá бѣлизъ до стапѣна на сѣверна ширинá, и́ заѣ́йма 2,720. □ мил. по́вершинá съ 10.200,000. жи́тели.

Земла́та ё по́вече ра́вна, не́жели бреговѣ́та посáкаде плодонóсна, на кра́йнаго ю́жноза́пада соверша́ва сá бна́ со знаменѣ́тии прѣ́дз гѣринта: Лизардо́ма и́ Ландседо́ма, найзнáтнии варда́ са: Пеáкз съ ё́дно до 2,250. ст. глѣбо́ка стрѣ́мнина оу́ де́бра: и́ Синóвдонз, 3,456. ст. вы́со́кз. Поглави́те рѣ́ки са: Тѣ́мза, Трѣ́нтз сѣ́верна, Бри́дшкáтерз, и́ О́кофóрдскій прѣ́копз. — Воздѣ́хз ё кла́женз и́ гѣстз, не здрáкз, по́года чѣ́сто мѣ́тна ма́гловѣ́та, и́ прѣменѣ́телна, а́ жежчени́те и́ зѣ́мн-те вѣсма́ у́мѣ́рне.

А́нглiа и́ма и́зз междѣ́ всѣ́квата земла́, ё́дногѣ по́вѣса на́йвече, и́ на́ймнѣ́го произвѣ́ди, и́зрáдна ро́гáта стѣ́ка, мнѣ́гии пѣ́томнии живѣ́тны, на́йдобри́и конѣ́, тре́виё вѣсма́ и́зрáднии и́ добри́и, всáкаквы́и земли́ и́ ка́мено оу́глевѣ́нѣ́ мнѣ́жество, а́ на́протѣ́кз недостáтокз на

Хранá и́ вѣ́нде: по те́ка́ и́ма мнѣ́го касѣ́тера (на́йдобра-го оу́ Ёвро́па), ё́лово, желѣ́зо, ме́дь, ма́рмарз, на́йдо-браго порцелáна, витрѣ́бла, тѣ́пса, минерáльны водѣ́ и́ сѣ́ли. — Жи́тели са И́нглѣ́зи, и́ вѣ́роисповѣ́даніа ё́ Англѣ́йско, ё́писко́пáлно (на́ Лютеранскѣ́то по́добное), и́ по́вечето торгѣ́ватз и́ по́ море пла́кѣ́ткѣ́ватз.

А́нглiа сá раздѣ́лава на двѣ́ поглави́те ча́сти: на сѣ́бѣсткена А́нглiа, ко́мто и́ма 40 Гра́фства́ и́ Кня́жество. — Валѣ́сз, ко́мто и́ма 12 Гра́фства.

ЛОНДОНЗ, кра́й Тѣ́мзи, поглави́тый и́ престѣ́льный гра́дз на вели́каа́ Бритáніа, и́ на́йвѣ́чна кáроши́ на Ёвро́па съ 160,000 до́ма, и́ 1,274.800 жи́тели. Тѣ́ка и́ма мнѣ́го оу́чѣ́ны дрѣ́жстка, 4,000 воспи́тáтелны и́ общеполѣ́знии преимѣ́щества: 500 цѣ́ркви, 176 кни́гопеча́тнѣ́, и́ мнѣ́го оу́глевѣ́днии фáбрики. Тѣ́ка ё́ стѣ́ли-нина на Ёвропѣ́йската торгѣ́вина, и́ на на́йизрáдногѣ то́ржеще́ на свѣ́та. Оу́ пристáнищегѣ́, ко́мто и́ съ ё́д-вѣ́те страны́ ё́динз ми́ль далѣ́ко низъ вода́та прѣ́тажá-ва, чѣ́сто лежа́тз по 3,000 мо́рскіи ко́рaбли.

Ш к о ц ѝ а.

Та́а заѣ́йма сѣ́верната ча́сть на Бритáнскаго ё́строва, за то сá и́ зо́ве сѣ́верна Бритáніа. Не́йната по́вершинá и́знеси́ 1,442 □ мил., и́ чи́сли 1,805.500 жи́тели. Земла́та ё́ по нѣ́кои мѣ́ста вардовѣ́та, ё́се-вѣ́то оу́ сѣ́верните кра́ища. На́йвели́ко ва́рдо ё́ Бенѣ́ви, вы́со́ко ё́ 4,387 ст. Поглави́те водѣ́ са: Твѣ́да, Фѣ́ртз, Мѣ́рай, Тѣ́и, Не́са, и́ Кла́йда — воздѣ́хз ё́ во́бще чи́стз и́ здрáкз: оу́ доли́ща́та са́мо ма́гловѣ́тз: Произвѣ́ди и́ма на всáкаквы́и минерáлнии водѣ́, ры́б-нин и́ дѣ́вчачни́и до́ста. Жи́тели са, каквѣ́го и́ И́н-глѣ́зити: Пе́ркенствѣ́ющій гра́дз ё́ Ё́дине́бъргз кра́сный

близъ при Фортското нѣдро, и има 113,000 дѣшн, сла́вный Оуниверситетъ, мно́ги оуглѣдни фабрики, и до 2,000 Ракіоварницы.

Ирландіа.

Ирландіа, ко́то ѣ о́бла́та на́боломъ съ Атлантическото морѣ. Нейната величина износи 1,307 □ ми́ля, и чи́сли 4,395.500 жи́тели.

Зема́та ѣ по нѣкои ча́сти ра́вна, вла́жна, и ристовна, и вѣсма́ ма́ло, има вѣсо́кии барда́. Погла́внѣ рѣ́ки са: Сланѣа, Бѣйна, Банъ, и Шанонъ. — Кралѣвскіи Каналъ, ко́ито ѣще́ ни ѣ доверше́нъ, и вели́кій про́копъ отъ Дѣблина соединя́ющій морѣто́ Ириское съ съ Океа́на. Тѣ́ка кли́мата ѣ, ѣще́ покла́жна, а воздѣ́ха ѣще́ пота́жокъ, неже́ли оу́ Англіа.

Ирландіа има говѣ́да, ѣвцы (ко́ито иматъ произра́дна во́лна, неже́ли Англі́йските) и зовѣ́лно и сви́нѣ, жи́та, ле́нъ, коно́пи, дре́ва совѣ́мъ ма́ло.

Жи́тели са ѣще́ прѣ́стии, непрѣ́сѣщеніи, и до́бри на́редѣ не́матъ, но вѣсма́ са ра́дни оупла́тно тка́нства, воло́дѣлніи, памѣ́чнии, и сви́ланніи.

Ирландіа са дѣ́ли на чѣ́тыре гла́вни ча́сти, и́ли о́бласти: Ханетѣ́ръ, Оулетѣ́ръ, Канатъ, и Монстѣ́ръ, а тѣ́мъ па́къ на 32 Гра́фства.

Дѣблинъ, на е́днѣ па́зка Ирла́ндскаго мо́ря, гла́внокрасный гра́дъ, има до 227,000 жи́телѣ. Кралѣвскіи Оуниверситетъ, Библиоте́ка, Му́зеѣмъ, Анато́міа, мно́ги оуглѣдни фабрики, вели́кое пристани́ще, и про́странѣа мо́рска торго́вина. —

Енгле́зити иматъ оу́ Еуро́па и дрѣ́ги гради́ща, и мѣ́ста какво́то, Гибралта́ръ, и о́строве ка́кто Ма́лта, и Хелгола́ндъ: Ио́анническіи о́строве сто́атъ подъ тѣ́х-

ното покрови́телство, иматъ ѣще́ мѣ́ста оу́ А́зіа, Аф́рика, Аме́рика, и А́встра́ліа: ко́ито вѣ́сто изно́се, до 124,000 □ ми́ля покерши́не, и отъ при́ликата о́коло 126,000.000 жи́тели. —

Баваріа.

1.) БАВА́РІА са опредѣ́ла́ва къ за́падъ отъ А́встріа, и Сѣамбіа, къ Пла́днина отъ Кти́рѣвъ — къ ю́гъ отъ Ти́рѣвъ и Хранго́ніа. Ца́рство ѣ, съ мно́ги мѣ́ста: погла́вната рѣ́ка имъ Дѣнава — перѣнствѣ́ющій гра́дъ ѣ, Монохѣ́въ, вѣ́сто мѣ́сто ѣ, плодо́бно на сѣ́идѣи, има ле́нъ коно́пе, со́ль — жи́тели са лю́бомѣ́дри и трѣ́долѣ́вцы, и кадо́лицы. —

2.) ВИРТЕМБЕРКЪ, то́ка владѣ́телство ѣ вели́ко, и многона́родно — има вѣсма́ многохѣ́дѣжніи жи́тели, и разногледни́и фабрики — зе́мля пло́довита, на ви́на, сѣ́идѣи ра́знии, и жи́вотни до́бытоцы. Перѣнствѣ́ющій гра́дъ ѣ Стѣ́дгарди, и жи́тели са Кадо́лицы, и Е́ваггели́сти. —

3.) ВЕТСФА́ЛІА, то́ ца́рство са опредѣ́ла́ва къ восто́къ, отъ дѣ́лнаѣ Саксо́ніа — къ Сѣ́керъ отъ Ге́рманическото морѣ, къ за́падъ отъ Ола́нда, къ пла́днина отъ дѣ́лнаѣ Ри́на рѣ́ка. Оу́ то́ка мѣ́сто по́вече ѣ бра́чество, и ското́питѣ́лството: има вѣсма́ мно́го ле́нъ, съ ко́гото пра́ватъ вели́ка торго́вина — Перѣнствѣ́ющій гра́дъ ѣ Ка́сель, владѣ́ватъ трѣ́хъ прои́сѣданіа: Кадо́лическа, Е́ваггели́ческа и Рефо́матска. —

4.) Ола́нда, прѣ́чтно и ско́бѣдно владѣ́телство: опредѣ́ла́ва са отъ Фра́нца, отъ Ге́рманіа, и отъ Ветсфа́ліа: е́дѣамъ ѣ съ $\frac{1}{20}$ на Е́вропе́йската Тѣ́ркіа. — Та́м зе́мля не́ма плани́ны, има дрѣ́ погла́вни вели́ки рѣ́ки, Ри́нъ, и Мо́асъ: вѣсма́ во́лѣзненна кли́ма, за́щѣ

това мѣсто ѣ найнишко отъ всѣхъ Европа. Ражда́та и мѣхла́та, и покѣрството, тѣка става вѣсма лесно. — Произко́ды има: на скотопита́телството, и бѣра́чството, на ю́жное довропа́діе. Жители са трѣдолѣ́вце, и лювопредовѣ́вцы, и сребролѣ́вцы: Пѣркенствѣ́щій градъ ѣ Амстерда́мъ, искѣ́снии са на кораблоплава́телството и на торго́вината: на вѣроисповѣ́даніето са Реформати, и гокѣратъ Оландѣ́шкій ѣзыкъ.

5.) Саксѣ́нія, то царство има мно́гѣи рѣкодѣ́телства, и разлѣ́чнии оугла́дни фабрики — Трѣздень ѣ пѣркенствѣ́щій градъ, има мѣсто довропа́дно. Жители са довропа́дни, вѣрни, лювотрѣ́дни, велики прѣ́тели на хѣдо́жестката, на на́ките, и на торго́вината: гокѣратъ по Нѣмца́го діалекта, и са Евангѣ́листе. Оу́ това царство ѣ Лѣ́пска, въ ко́мто става́тъ прѣхва́лни торжества́ — и хѣда́тъ торго́вцы ѣтъ разлѣ́чнии мѣста.

Д а н і я.

ДАНСКОТО кралѣ́ство зава́йма: 1) ѣднѣ нѣмцска́а частъ, ѣзмеждѣ́ Ёлка и Айде́ра, пола́бстрова, ко́мто лежи́ междѣ́ 53 и 57 ст. наші́ръ, и междѣ́ 25 и 38 ст. на́длажъ. 2) Острова́ Фарѣ́ре на сѣ́верното море́, ко́мто лежа́тъ междѣ́ 61 и 62 ст. наші́ръ, и междѣ́ 9 и 10 на́длажъ. 3) Исланді́скіи ѣстровъ́ близѣ́ сѣвероо́братнаго ме́ра, междѣ́ 63 и 66 ст. наші́ръ, и междѣ́ 353 и 360 ст. на́длажъ. Величи́ната покерши́на на Данска́та держа́ва ѣзньѣ́си $2,446\frac{1}{2}$ □ ми́ла, и чи́сли 1,987.100 жи́тели.

Сво́йствена Дѣ́нія ѣ найповече́ ра́вна: нема́ ни́какви знаменити́ барда́, ѣскѣ́нь Химелсѣ́рга и Нордѣ́та́нда. Та́коже ни знаменити́ води́, ѣскѣ́нь Катѣ́га-

та, Сѣ́нда, ма́лаго и вели́каго Бе́лта, и предѣ́лнии рѣ́ки, Ё́лве и Айде́ра, ко́мто са оу́ сѣ́верното море́ оу́ти́чатъ, и сз сре́дството ѣдно́го про́воза сз Балтѣ́скаго море́ са соединѣ́ва. Кли́мата ѣ тѣка оу́мѣ́рна, но вла́жна, зе́мла́та по́вѣкѣте части плодо́сна. Острова́ Фарѣ́ри вѣсма са сз непрѣ́сѣчнии барда́ покрѣ́вени и оу́мѣ́рени кли́ма ѣматъ — Исланді́а ѣ совѣ́мъ бардо́вѣта. Найвели́кото бардо́ са зѣ́е Снефа́лъ: по то ѣма ѣ́ще ѣгнеды́шщій барда́, междѣ́ ко́мто ѣ найвели́ко и найзна́тное Хе́лла. Тѣ́и ѣстровъ́ има вѣсма хла́дна кли́ма: Оу́ лѣ́тнее вре́ме жежча́на, но чѣ́сто ма́гла и на́прѣ́сни ѣлѣ́нии.

Дѣ́нія (сво́йствена) има до́ста жи́та, лѣ́нь, тѣ́тѣнь и ѣко́щѣа: ѣзра́дно ското́водство, и мно́жестко рѣ́ва: отъ копа́телиите (рѣ́ды) има стѣ́пса, оугла́днаго ка́мена, ка́ръ, порцѣ́ланскіи зе́мли, и минерѣ́лнии води́ до́ста: ѣ дре́ва и со́ль совѣ́мъ ма́ло.

Жители са по́вече́ Люте́ранскаго вѣроисповѣ́даніа, ѣни́и са ѣна́къ ра́дни и прилѣ́чно просѣ́щѣ́ени, но па́къ ѣматъ вѣсма ма́ло рѣ́кодѣ́лѣна, но вѣсма са сз ѣсте́ственниите произко́ди занима́ватъ, и сз тѣ́хъ торго́вината ско́ро по всѣ́хъ свѣ́тъ ко́де. — Нормѣ́ри оу́ Исланді́а, и оу́ ѣстровъ́ Фарсе́рѣа занима́тѣсѣ найкѣ́че сз рѣ́воло́вството, за́щѣ прѣ́зъ Ноѣ́мвѣ́ра, Деке́мвѣ́ра, и Іа́ннѣ́арѣа, не́кѣждатъ со́лцето, ѣ прѣ́зъ Ма́іа, Іѣ́ниа и Іѣ́ліа: непрѣ́ста́нь дѣ́нь ѣматъ. — Дѣ́нимарке́зѣти са, ко́снодѣ́зѣе́ми, но трѣ́долѣ́вцы, но́виите мо́ды вѣсма ѣ́вѣчатъ, Норве́ргѣ́ти са горде́лѣ́ви, но многого́вори́ви, и са́вѣ́дѣне дѣ́ховѣ́. — Копѣ́нха́ге́нь, на Сѣ́нда, гла́вний и прѣ́сто́лѣ́ний градъ ѣ на Данска́то Кралѣ́ство, има до 108,000. дѣ́ши, 22 цѣ́ркви, сла́вний оу́ниверсі́тетъ, и мно́гѣи ѣ́щепо́лезни прѣ́имѣ́ре-

ства, на оученицта добрѣ пристанище, сѣрѣжница, и мно-
гин оугледни фабрики.

Шведска Держава.

Шведската держава зазвѣмва двасоединѣни кра-
лѣства: Шведско и Норвѣгія, които лежатъ междѣ
20 и 49 ст. надлажъ, и междѣ 55 и 71 ст. наширъ,
и сѣредѣлаватъ отъ востѣка съ балтѣското морѣ, и
съ Россія, отъ юга съ Катѣгатскаго и Бѣндскаго недра,
а отъ запада и сѣвера, съ лѣденото морѣ повѣршината
имъ изибси 13.734. □ мѣла, и числи 3.878,700.
жители.

Таа держава отъ юга къ сѣверъ ѿ прѣсѣча, една
гора, която на югъ са, Сѣве, а на сѣверъ Кѣленъ зокѣ,
и тако ѿ оу двѣ части ѣстѣственно дѣли. Востѣчната
часть са зокѣ, Шведска, а западната Норвѣгія, Швед-
ската ѣ весма бреговѣта, песачѣика, и неплодна, и по
сѣверните страни бреговѣте са вѣчно со снѣгъ и лѣдъ
покрыте, нѣкои дѣлѣни Шведскѣи, и Норвѣгѣйскѣи сов-
сѣмъ са плодѣнѣни, ѣсовѣто южните предѣли, а сѣ-
верните страни са, добравѣни, песачѣикѣи, побѣни бар-
дѣица, прѣпастѣи, западната и южната клима ѣ прилич-
но оумѣрна, а во ѣвѣе коздѣха ѣ чѣстъ, и здравъ,
на сѣверъ са дѣлѣи пощѣти, и весма варѣа зѣматъ,
на недостѣтокъ сѣла, докѣлѣткова (мало) сѣверната
свѣтлѣсть, тѣва има мало жѣта, ѣвѣица, лѣнъ конопе,
тѣтѣнъ, и то само оу южните краѣица: конѣе, ѣкѣи,
дѣвѣи козѣи, и дѣвѣи докѣло: мало златѣ, и сре-
брѣ: а мѣдъ и желѣло, весма много, мало сѣмпара стѣп-
са, мѣрмаръ, вѣтриѣла, магнѣтъ, сѣлъ и мирѣнѣлѣни водѣи,
свѣтѣцѣи са рѣдомъ трѣдолѣвѣи, ѣскренѣни постѣлѣни,
но и слаколѣвѣи, и горѣлѣикѣи. Иматъ добри наредѣи за

наставлѣнѣе, и прилични торѣвинѣи вѣде, съ мѣтала и
съ рѣвы, и зрѣдѣни рѣкодѣли нѣматъ. Горнѣзѣмѣи,
Лѣпѣлѣи ѣвѣе са несѣрѣжѣни, и сѣрокъ наредѣи които
са нахѣждатъ, ѣколо планина Кѣленъ, съ рѣнѣвѣи си
(сѣрни рѣгѣи), които Пасѣтъ Тракѣта Мѣсѣи и Хѣйде-
ти жѣтели иматъ, за Нѣкиѣ Пѣвѣенѣи добравѣи, за-
що отъ корѣи имъ, зѣикатъ и прѣватъ хѣвѣи: има
и разлѣични зѣвѣрокѣи со и зрѣдѣни кожѣи: дѣвѣи птицѣи,
и рѣвы, и оу рѣвѣи са нахѣждатъ прѣкрасѣни вѣсѣи,
прѣпрѣлатъ отъ комѣрѣното мѣнѣжѣство покрѣкаса сѣлѣ-
цѣо, Лѣпѣици, не сѣлатъ, не садѣтъ, не прѣдѣтъ, ни
тѣватъ, нѣто хѣвѣи пѣкатъ, дѣмъ и дѣвѣи нѣкакъ нѣматъ,
ѣскѣнъ рѣнѣвѣи си. Швѣтѣското цѣрѣтѣко са раздѣлава
на чѣтири главѣи части, а всѣка часть пакъ на сво-
ѿ ѣвласть, и ѣкрѣжѣнѣсть.

Штѣкхѣламъ, погалѣитѣи и прѣстѣлѣни Кралѣв-
скѣи градъ, лежѣи на мѣнѣи ѣстрѣви и полѣстрѣви. На
Мѣларѣскаго ѣзера има до 77.230 дѣши, Кралѣвскѣи дѣвѣи
съ вѣвѣлѣотѣка, и мѣзѣмѣомъ, мѣнѣи воспитѣтелѣни и ѣв-
щѣполѣзѣни, прѣимѣѣшѣства, и зрѣдѣна ѣкадѣмѣи, и совѣр-
нѣи, мѣнѣорѣзѣни фабрикѣи, и оудѣвно пристѣнище, тѣа ѣ
срѣдѣтѣчѣе на Швѣдската торѣвина. И зѣвѣи ѣврѣпа и-
ма Швеѣи само западно Индѣйскѣи ѣстрѣвѣи Бѣртѣлѣма.

П р ѣ с ѣ а.

Тѣва Кралѣвѣтѣко са сѣредѣлава къ востѣкъ съ Рос-
сѣи, къ пѣлѣдѣнина съ Гѣлѣица, къ западъ, съ Гѣрмѣниѣи,
къ полѣиощъ съ балтѣйскѣото морѣ, вѣлѣко ѣ, $\frac{1}{2}$ на ѣв-
ропѣйската Тѣркѣи, има 2 рѣвѣи, Вѣйксѣль, и Прѣгѣлѣи:
мѣнѣи вѣлатѣица, клима нѣпѣстоѣнна, прѣизѣвѣи: раз-
лѣични сѣидѣе, скѣтѣпитѣнѣе, вѣликѣи добравѣи, рѣвѣар-
ѣтѣко дѣврѣ, и зрѣдѣни Илѣктрѣи (кѣхѣивѣаръ). — Жѣи-

телити са разносбране, первенствующій градъ е Кениксбергъ, многонароденъ, прекрасенъ, діалекта имъ е Нѣмцкій, вѣроисповѣданіа са Евангелісти.

Неаполь и островъ Сікеліа.

Неаполь, и островъ Сікеліа иматъ єдногò владѣтеля, и именуваса царь на двѣте Сікеліи, Неаполското владѣтелство има мѣста многотопли, и весма плодоносни на вина, и на различни южни овощи: много копріна, скотоводство, и добри коніе. — Первенствующій градъ е Неаполь, прекрасенъ, съ изрѣдни палате, останки Еллинскіи, влизъ при него са нахѣжда планина Везувіа, ко̀то е оужасна, зашѣ оу срьдъ нѣа има єдна дѣвка, изъ ко̀то непрестанно изхѣжда дымъ, но ко̀гато начѣнватъ великите громѣже, изхѣжда єдинъ весма високій пламень, ко̀ито свѣти надалѣко, ко̀лкото може да свѣти мѣсачный свѣтъ, дважды, ставатъ облацѣти черни, и отъ ѣне пропастъ излизва пѣнель, каменіе, и акò са слъчи дѣнемъ, притемнава катò нощемъ: излизва єдна тина, ко̀то а именуватъ Лава, ко̀то послѣ Христò на 79 години покрѣла и изгорѣла Иракліа, и Помеїна, велики градове, подъ нѣа погїнаха, въ нѣнѣшното же време почнаха да ги копаватъ. — Сікеліа великий островъ, оу средеземното морѣ, и оу нѣа са нахѣжда, єдна єгнедышна планина: прочѣтнаа Етна, во Історіите, има обаче изевїліе, на свїдени, вино овощи, масло, копріна. — Первенствующій градъ е Палермонъ.

Оу н г а р і а.

Оу н г а р с к о т о К р а л ѣ в с т в о , съ Рвѣтското, и Славонїиското, съдържава 4,097. □ мїла, и числи ѣколо 8,800.000 жители, таа земля е, съ востòчна и сѣ-

верна страна съ карпатическите бардіа обколѣна, и оу южните предѣли весма обрадѣнна и плодоносна, Оу р в ѣ т с к а т а е помало плодоносна и обрадѣнна. — Тѣка жители говѣратъ четири глакви языка: Нѣмцкій, Влѣшкій, Славѣнскій, и Оу н г а р с к і и , скѣйствена Оу н г а р і а е раздѣлена на 4 ѣкрѣжіа, съ ѣтсамна и ѣтаткошна страна Тіса, и съ таа и ѣниаа страна Дѣнава.

Бѣдимъ, край Дѣнава первенствующій, и свободный Кралѣвскій градъ, числи до 35,000 дѣши, тѣва има єднà Архїгїмназіа, на Герлѣза Астрономическій дѣмъ, приличны театеръ, зрѣжница, на Пещанскаго оуниверситета книгепечатна, оу ко̀то са и наши книги печататъ, тѣка е отъ Кралѣ Матдѣа красносозиданный двѣръ изрѣдноє зданіе, има славни топлїцы. — Пѣща, такожде край Дѣнава свободный и крѣпкій градъ, има до 60,000 дѣши, великий театеръ, оуниверситетъ, славнаа библіотека, Ботаническа градина, ко̀спитателна заведѣніа, многіи фабрики, и єдинъ кораблений мостъ, ко̀ито тѣа градъ съ Бѣдима соединѣва, тѣка е средотòчіето на Оу н г а р с к и т е торгѣвини. — Междѣ Сѣва, и Драва рѣка, и Дѣнава е, Славѣнската земля на праотцѣте ны, то мѣсто е доброплодоносно, на разни плодове, первенствующій градъ е Петроварадинъ, край Дѣнава, оу Еурѣпа єдинъ отъ найакїите градове, има ѣколо 4,000. народъ, жители-теса востòчнаго вѣроисповѣданіа, и говѣратъ по Славѣнского діалекта.

Б о е н і а.

Това царство е ѣкиколѣно съ планины, и ѣпредѣлавака: къ востòкъ, отъ Слезїа и Моравїа, къ пладина, отъ Австріа, къ западъ отъ Баварїа, и Франго-

ніа, кз полѣнощъ, отъ Саксоніа, йма йзобѣліе отъ рѣдо-копѣтелства, отъ драгоцѣнни каменіе, сребрѣ, й касі-теръ, много тепловѣборни водѣ: сѣиди, лѣнъ, ското-вѣдство, множество скиніе, многообразни фабрики, йзрѣдний кристалъ. — Пѣркенствѣншій градъ ѣ Пра-га многонароденъ, великъ, й крѣпко ѡграденъ, жителити са Кароліци й Евреи.

И т а л і я.

Италія лежи междѣ 23 й 36 ст. надлажъ, й междѣ 36 й 49 наширъ, й опредѣлява са отъ сѣверъ съ Швайцѣрско й Нѣмцко, отъ востѣка съ Адриатическо море, отъ юга й запада съ средеземно море, а отъ сѣверозапада съ Францѣско. Нѣйната величина йзноси 5,668 □ мѣл. поворшина, й чѣсли до 19,457.500 жителити.

Италія ѣ найтѣпла й наибѣлѣстна земаля оу Еврѣпа, ѡсовѣто нѣйната южнаа часть, съ премногого плодонѣснии равнинѣ. Найотмѣни са тѣка варда на сѣверъ Липитъ съ найвысокии вершинѣ Монтебѣланка (14,676 ст.), й Апенини, коитѣ Италія на двѣ части дѣлѣтъ. Понасѣмо са ѡгнедышѣншѣи вардѣ, Етна й Везѣвъ. Рѣкѣ й ѣзери нѣма тѣка знаменити, земалята ѣ попомноги те страны сокъмъ плодонѣсна, но по всѣакаде ни ѣ ѡбладѣна. Климѣта ѣ различна, й кобѣще блага, й прѣятна, на понѣжѣ на вардѣта воздѣха ѣ зиме вѣсма хладенъ, а оу лѣто пакъ вѣсма ѣ велика жежчена, ѡсовѣто по южниѣ краица, сокъмъ Африканскій вѣтръ неснѣсенъ быка.

Тѣмъ Еврѣпейска градина ѣ богѣта со съ произвѣди отъ всѣакого рѣда, а ѡсовѣто ѣ тѣка вѣліе то чрезвѣчайно добрѣ. Злата, сребра, ѡлова, мѣдь, желѣза, стекла, оуглѣнаго камена, сѣипора, стѣпсе, сѣль,

лаве, алабастръ, й йзрѣднаго мѣрмара йма дѣста: по тѣмъ житѣ, ѡрисъ, сѣбѣи, вина, й южнии плодѣ: (какѣто амѣдали, кастаны, смѣкине, лимѣне, прѣтакѣле, й прѣчаа) йзобѣліе: на памѣкѣ, сафранъ, маѣна, мѣда й скѣлани бѣи дѣста: стѣка ѣ сокъмъ добрѣ, й рыба йзрѣдна — Господствѣншѣе вѣренспѣданіе ѣ Римѣкадолѣческое — Италианцѣти са прилично йзображѣни й просвѣщенни: й великии любѣтели са на мѣзукѣта й на пѣниѣто.

ФЛОРЕНЦЪ, на Арно, поглавитый й стѣлѣчный градъ отъ 78,500 народъ, йма 172 цѣркви, великий Театеръ, Академѣа, Оуниверситетъ, Библіѣтека, многи добрѣи фабрики, й йзрѣдни рѣководѣни.

Папина Держѣва.

Тѣмъ дѣховѣна держѣва лежи жеждѣ 28 й 31 ст. надлажъ, й междѣ 41 й 45 ст. наширъ: опредѣлява са отъ сѣвера Ломбардѣческаго, Венециѣна й Тѣтѣана, отъ востѣка съ Адриатическо море, отъ юга Нѣсполитѣанскаго, а отъ запада съ Мѣденомъ, Тѣшѣанѣмъ, й средеземнаго мѣрѣ. Прѣсторъ по нѣйната вершина йзноси 812 □ мѣл., й чѣсли 2,483.000 жителити.

Земалята ѣ по помѣгѣи те части бреговѣта й вѣсма плодѣвѣта, найплодонѣснѣ й найдобрѣ ѡбладѣна ѣ на востѣка Апенина, а найгѣрѣ ѣ оу прѣдѣлѣма Римѣа — Главнии произвѣди са: ѡсовѣте добринѣи стѣпсе, кристалъ, житѣ, вино, древенѣмасло, й южнии плодѣи — бѣиволи, кѣзе, рыба, скѣла й сѣцы. Климѣта ѣ прѣятна й здѣра. —

Жителити, коитѣ са Римѣкадолѣческаго вѣренспѣданѣа сокъмъ са лѣниви, й за то йма оу ни хъ многи прѣсѣцы. Торговѣина быка всѣакакѣва.

Това владѣніе на дѣховната держава ѣ неограничено монархическо. На таа держава ѣ глава всакогаж Папа, когото Кардиналити оу Конклави изби́ратъ — Папинатъ на́дписъ ѣ то́ж: Кня́жескій Е́пископъ Рѣмскій, Глава́ цѣркве, Свѣтъи́й О́тецъ. Неговите прихѣди произно́сатъ 7 миліѡни фѡрѣнти.

Рѣмъ край рѣкѣ Тѣбера, поглавитый гра́дъ на нѣкогашнаго Рѣмскаго цѣрства, а ны́нѣ престѡльный гра́дъ на Рѣмскаго Папа, е́динъ отъ найзнаменѣтите градо́вѣ на свѣта́, има до 142,000 жѣтели, е́динъ Оуниверсѣтетъ, мно́ги акаде́ми, и оу́чена дрѣжства, и всако́разни фабрики. Тѣва има 328 цѣркви, междѣ ко́ито ѣ найзнаменѣта собо́рната цѣрковь на Св. Петра́: до 3,000 свѣщенника, и ѡ́ко́лз 5,000 чернѣри́цы и калѣгѣрицы. Ватикѣнска Пала́та, оу ко́ато има 11,000 со́би, и е́дна вели́ка библіѡтека, всма ѣ памѣтодѡсто́йна.

Грѣческа держава.

Таа нѡва Грѣческа держава, ко́ато ѣ ны́нѣ отъ ско́ро (1820го го́да) воскрѣснала, и самѡста́лно поста́ла, лежи междѣ 38 и 43 ст. на́длажъ, и междѣ 36 и 39 ст. наші́ръ — и ѡ́граничава́са отъ Архіпѣлага съ Егѣроскаго канѣла, отъ средисѣмнаго мо́ра, съ калекѣтскаго и корѡнскаго Не́дра, а по сѣхѣ гра́ница има отъ оу́стіа на рѣкѣ Аспропѡтама, до Аргѣрока́стра, Аксѡса, Е́те и до́лине Кѣтѣра до зали́ва Зѣтѣнскаго.

Спорѣдъ ѡ́предѣленѣето Конференціѡна́лнаго прѡтѡ́кола, ко́ито ѣ отъ полномо́щиа на Еу́ропѣйскѣа сѣли (3го Фе́врѣарѣа 1830го го́да) за́клучѣнъ, состоѣ́са таа нѡва Грѣческаа держава: 1.) изъ горе сѣ́верне демаркаціѡна́не Лѣніе. Сре́щю тѣвѣда зема́а, ко́ато со́державѣа е́д-

на́та часть Лѣка́діе, и Полѡ́бѡстровъ мо́реа, на вели́чина 500 □ мѣл. По́вершина съ 460,000 жѣтели. 2.) О́стровъ Нѣгропѡнтъ, ко́ито изно́си 69 □ мѣла съ 210,000 дѣши. 3.) та́ко зѡ́бмый, дѣа́во́лски ѡ́строви, ко́ито 15 □ мѣла, и 10,000. дѣши има́тъ. 4.) Цѣ́кладе, ко́ито за́вѣматъ 50 □ мѣла съ 100,000 жѣтели. Та́кожде таа нѡваа держава чѣсли всѣѡ 621 □ мѣла по́вершина и 780,000. жѣтели.

Зема́та ѣ оу́ Мо́реа отъ части варѡкѣта, а отъ части ра́вна, и рѡ́дна: а оу́ лѣка́діи ѣ всма́ брегокѣта, по нѣ́кои си мѣста́ и пло́докѣта, не не ѡ́вредѣна, кѣ́има та ѣ ко́еѡще оу́мѣ́рно то́пал и за́ра́ка произѡ́ди има: жѣто, до́врѡ вѣно́, изрѣ́денъ памѣ́къ, ко́прѣна, всма́ вѣ́деный мѣ́дъ, чѣ́стый вѡ́скъ, бѣ́сѣ, ю́жни ѡ́кѡ́риіа ра́з-ни, маслі́ни, жѣтели́ти са Грѣ́цы, Е́ллинскѣи́ Потѡ́м-цы, правосла́внаго вѡ́стѡ́чнаго вѣ́роиспѡ́вѣданѣа, ѡ́стро-ѣ́мни и лю́боѡчи́телни. —

Неа́пѡль ди Рома́ніа край мо́ре, поглавитый, е́ще отъ Венеціѣ́ните по Еу́ропѣйскаго на́чина со́здѣніи, и крѣ́пко оу́тѣвѣ́денъ гра́дъ, отъ 7,000 дѣши, сто́лицѣа на Грѣческаго правѣ́телства, и на е́дногѡ Архіе́писко́па, има изрѣ́дни́и ткѣ́телницы, до́врѡ пристѣ́нище, и пре-до́вѣра мо́рска торго́вина, Трипѡ́лица съ е́дна крѣ́пѡсть, и 13,000. на́ро́дъ. — Патрѣ́съ, край мо́ре́то, до́врѡ оу́тѣвѣ́денъ и кра́сный гра́дъ, съ 13,000. на́ро́дъ. — Съ до́врѡ пристѣ́нище, и съ изрѣ́дно вѣно́дѣ́ліе, и съ оу́гледѣна торго́вина. — Корѣ́ндъ, съ е́дна ма́лаа тѣвѣ́дъ, има 5,000. на́ро́дъ. — Аргѡ́съ, за́па́дно, отъ Неа́пѡла ди Рома́ніа има 8,000. на́ро́дъ. — Хи́дра, оу́ ѡ́стровъ Хи́дри, съ 40,000. на́ро́дъ, и съ оу́гледѣнаа мо́рска торго́вина. — Лѣпа́нто, оу́ лѣка́діи, има 2,000 дѣши, до́врѡ пристѣ́нище, и примѣ́тна торго́вина.

— Негропонтъ съ 17,000 дѣши, Адіна, оу ликадіи, коѣто оу старо време, найславный оу свѣта грады бѣлаз, нѣнѣ има тѣмо до 12,000 жители. — Мисолѣнги, нѣнѣ отъ Грѣцѣте нѣко созиданъ, и крѣпко оутвердѣнъ грады край морѣто. —

А з і а.

Азіа найвелика часть на старого свѣта, сѣдѣнието на нашите прѣотцы, и постѣйбина (произшествіе) на челоѣческаго рѣда, простирася отъ 44, до 208 степѣна надолжина и отъ 9 южнии до 78 ст. сѣвернии наширъ, и ограничавася отъ сѣвера, съ лѣданото морѣ, отъ востѣка, съ тихото морѣ и съ кѣковскаго водѣза, коѣто ѿ, отъ Америка раздѣла, отъ юга, съ Индійското морѣ, отъ запада, съ черкленото морѣ, сѣецкаго, землѣза, коѣто Азіа съ Африка соединѣва съ средизѣмното, черното, и Азѣвското морѣ, ѿ отъ западо-сѣвера, со Европа. Прѣсторъ понѣйната вершина изнѣсе околъ 816,000 □ мѣл. и чѣсли до 490 милиѣна жители.

Тѣмъ часть свѣтовна, лежи повелѣката часть, оу сѣверо-змѣренаго, съ едната часть, оу сѣверо-хладнаго, ѿ съ другата, заедно съ южните ѣстроки, оу теплаго полса, и со великии варда ѣ обколѣна, и исприсѣчена. Найвеликити варда на свѣта, тѣмъ земнаа часть коѣто прѣсѣчатъ са, сѣвернити, и южнити страни, коѣто средотѣчи, оу високолежащаа Азіа ижеображаватъ. Тѣка са повдига бѣгда, съ коѣто са отъ запада малыи Алтай, и Оурулскій планини, отъ востѣка великѣи Алтай, Сѣанска варда, и на востѣчнаго полѣбѣстрока, провлачѣющаа Кангай соединѣва, южно,

отъ тѣмъ простиры, отъ юга са къ востѣка Химѣалскити варда, съ Давалагира (вѣлаго варда), коѣто са 26 до 27,000 степѣна, кѣше морѣто повдигатъ, и съ коѣто ѣ Хиндѣ-кѣши соединѣнъ, отъ коѣто са сѣверо-западно, еднѣ грѣна, Паропанизѣсъ, далѣче простира, съ Хиндѣ-кѣши са соединѣва, на западната страна, вѣлѣр-тагъ и Мѣс-Тагъ, но са на сѣверъ со главнии лѣнцы пакъ сѣстѣлаватъ. Тѣе многи грѣни, съ кѣченъ сѣгъ, и лѣдъ покрѣтии варда са провлачатъ, прѣзъ всѣчката Азіа, западно, Таѣрѣсъ, Арарѣтъ, и Кавказъ. Найстаѣнни водѣ са: а.) морскити чѣсти, междѣ Индійскити ѣстроки: Нѣдра Сѣанско, и Тѣнѣнско: Китѣйско морѣ, съ Нѣдрата Карѣнски: иѣпанско морѣ и Тѣнгѣлско. в.) ѣзера: морѣ Каспѣческо (142 мѣла дълѣичко, и 46 мѣла ширѣко) Арѣз ѣзеро, има 1,142 □ мѣла: Байкалъ ѣзеро, 924 □ мѣла. Велике, и Пѣлѣнско, Чѣни, Балѣчъ, Зѣйзанъ, Косѣгѣлъ. в.) главнии рѣки: двѣте, Іѣнисѣка Лѣна, Индѣгѣрка и Колѣма оутѣчатъ оу лѣданото морѣ: Анаѣръ, оу морѣто Калѣмѣтско: Амѣръ оу морѣто Тѣнѣзѣско, Жѣлта и Сѣна рѣка, оу Китѣйското морѣ: Мѣнамъ и Мѣнам-кѣмъ, сѣикатъ са оу Индійскѣи ѣкѣанъ, Иравѣти кѣрѣмѣгѣръ, и Гѣнгѣсъ, оу нѣдрѣто вѣнгѣлско: Индѣсъ оу Перѣнското морѣ Амѣ и Сѣръ, оу ѣзерѣто Арѣлско: ѿ Вѣлга и Оурулъ оутѣчатъ оу Каспѣческѣо морѣ, спорѣдъ великѣо Азіанско прѣстрѣнство, и клѣмата ѣ, вѣсмѣ различна. На сѣверъ ѣ зѣмѣта совѣмъ лѣта, оу средѣ ѣ въздѣха, вѣсмѣ прѣѣтенъ, ѿ на югъ ѣ велика жѣжчина.

Тѣко ѣ исто, и зѣмѣто плодѣрѣдѣе различно, на сѣверъ прѣстѣватъ всѣти произрѣстѣниѣ да раждатъ: ѿ на запада ѣ велика наплѣдна пѣстѣна. Нѣкои прѣдѣли иматъ, множѣство произвѣди, коѣто Европа нѣ

ма. Поголѣти произвѣди са отъ ископаемаго: злате, сребро, медь, цинъ, желѣзо, живакъ, магнетъ, отъ всѣаго рода драгѣи камены, термѣръ, найизрѣднѣй порцеланъ, соль нафта (смола) отъ прозиваемаго, оу оумѣрнаго поѣса: брисъ, маслине, сафранъ, винѣ, на всѣаго рода южни плодови, и памѣкъ. Оу топаго поѣса: найизрѣднѣи корани, и мастѣла вещества: а оу хладнаго поѣса, махове, гѣстѣшмы, отъ живѣтнаго, оу сѣвернѣйшѣ краища, красѣтнѣи живѣтны, оу средна Азіа: зайцы, овцы съ дѣвѣліи оупашки, Ангорски козе, лѣти звѣрови, каміли и дромидари, на юга: слѣпоки, бѣколи, маймѣни, морскіи мѣчкѣ, скіланіи бѣбе, и пернатіи всѣаго рода птицы.

Самата прирѣда ѣ, Азіа на три великіи части, отъ запада къ востоку, надлажь, раздѣлила: на сѣверна иль Россійска средна, иль высѣк: и южна Азіа. Всѣаката сѣверна Азіа держи Россія: средната Азіа принадлежи, при чернѣм морѣ южни Кавкаскіи Россійске земли: при Каспійскѣм морѣ Татарско и Тибетъ: оу южната Азіа лежи, при средоземнѣм морѣ Тѣрска Азіа, при Аравскѣм недро Аравіа, при персійскѣм Персія, а при Индійскѣм морѣ, восточна Индіа, Китай, и Японъ. —

Распространа вѣроисповѣданіа оу Азіа са: Могамеданска и Изыческо (Брамінско, Ламайско и Шамайско), отъ Христіанскѣм вѣроисповѣданіа ѣ найвече востѣчногѣ православіе. Но тѣка има ещѣ дѣста и разсѣланіи Еврѣи. —

1. Россія Азіатическая.

Содержава спорѣдъ приликата, третѣа часть, на тѣа земнѣи части, иль читава сѣверна Азіа: неината

величина и числѣ 272,000. □ мѣла, повершина, и числѣ само 8.500,000. жители, на многѣаго прѣрекла, языка, и вѣроисповѣданіа. — Россія Азіатическая ѣ раздѣлена на 13 правѣтелства. Тѣка ѣ Астрахъ на едѣнъ островъ при оусти на Волга, великіи градъ отъ 30,000. народъ, има едѣнъ ботаническа градина, примѣтнѣи фабрики, изрѣдна торгѣвина, и винодѣліе. — Каспійскъ, на Тѣрека, торгѣбнѣи градъ отъ 12,000 дѣши, има изрѣдна торгѣвина съ Персія, Казанъ оуниверситетскій градъ близъ при Волга, има 16,000 народъ, 50 цѣрки, 8 памѣи, 2 вѣиннѣи оучѣлаща, 2 гимназіи, славнѣи оуниверситетъ, добріи, сѣкнаніи, сафтѣннѣи, и сапѣннѣи фабрики: кораблѣтѣкорнѣи и желѣзнѣи ковѣчнѣицы. — Оренбургъ, на оураля, знаменѣтъ и оутвѣрденъ градъ отъ 24,000 народъ: тѣка ѣ главна сѣтава Россійскаго, и Азіатическаго ѣспапа. — Тѣбѣлскаго, поглавитнѣи градъ оу Сибирѣи има 16,000 дѣши, и многѣи коже, отъ всѣакеви звѣринѣи. Тѣка ѣ мѣстѣзатѣченіа. Тѣмскъ крѣпекъ градъ отъ 10,000 дѣши, има изрѣдна торгѣвина съ ханѣ, съ коже, и съ рѣгѣта стѣка. — Коликѣанъ има изрѣднѣи рѣдокѣпнѣи златнѣи и сѣбренѣи. — Иркутскъ прѣвѣлно сѣздѣнъ градъ, отъ 25,000 народъ, има велика торгѣвина со Китаѣм. — Охотскъ има 2,000 народъ, пристѣнище, оуглѣдна торгѣвина съ Камчатскѣм. Тѣка има дѣки пѣтѣа.

Полѣбѣстровъ Камчатка сѣсѣ лѣдѣи покрѣвѣни бардѣи и вѣлѣкѣи Аравтѣски, кѣрилски, и лѣсичнѣи острови, и нѣкѣта земля, коѣто ѣ понайвече сѣсѣ лѣдѣи покрѣита, и морскіи конѣи и вѣшкѣ има.

2. Тѣрска Азіатическа.

Таа лежи междѹ водѣте на средиземното ѿ черното море на Россіа, Персія, ѿ Аравіа, ѿ изнеси 24,300 □ мѣла. Поверхина, ѿ около 11 милиона житѣла.

Землаа ѿ отъ части равна, а отъ части бреговѣта. Найзнаменѣтии варда са: Таѣрѣсѣ, Кіарѣ, Анбанѣ, ѿ Антилібанѣ. Поглавѣтии рѣки: Ефратѣ, Тигрисѣ, Арѣсѣ, ѿ Иорданѣ. Клімата ѿ на сѣверѣ совсѣмъ по высѣките варда хладна, а на западѣ кесма топла, тѣка бѣватъ чѣсто землетресѣніа, чѣма ѿ едѣниѣ жѣжѣкѣ западѣниѣ задѣшливѣи вѣтрѣ, коѣто весма морѣ.

Таа землаа ѿ совсѣмъ плодѣвѣта, но слабо обрѣдена. Производи са: металъ (рѣди), мѣрмерѣ, Албартѣ, смола, соль, морска пѣна, на всякаго рѣда храна, вѣно, бѣсѣсѣ, южниѣ плодѣви, макѣ, памѣкѣ, тютѣниѣ, дѣрваномасло, весма много; потока, доврѣи конѣ, стока, камѣла, Ангѣрскѣи козѣ, со скилѣкастаго вѣлка, овѣцы сѣ дѣвѣли оуѣпашѣ, лѣтѣи звѣрѣкѣ, пчѣле ѿ скиленѣ бѣбѣ. —

Житѣлѣти са понайкѣче Могамѣтѣнѣскаго законѣа, знѣи са оуѣживаѣватъ отъ земледѣлаѣа, скотѣководѣства ѿ рѣководѣлаѣа: а торѣбѣинѣта ѿ, кѣкто на морѣ, тако ѿ на сѣхѣ совсѣмъ ѿзрѣдна ѿ прѣстранѣа.

Тѣрска Азіатическа са дѣлаѣи на слѣдѣющѣиѣ области:

1.) Кѣстѣкѣ (Лѣванѣте ѿлѣи мѣлаа Азіа), полѣбѣсѣтѣкѣ междѣ черното ѿ средиземното морѣ, сѣ доврѣ ѿ плодѣносна землаа, ѿ сѣ Таѣврома ѿ Олимѣа. Тѣка са поглавѣкѣте градѣниѣа.

Ангѣра великѣи градѣ, 100,000 житѣли ѿма ѿзрѣдна ѿ прѣстранѣа торѣбѣина ѿ оуѣглѣдѣниѣ фабрикѣ, оуѣ

коѣто са шѣлови ѿ прѣждѣ отъ коѣны Ангѣрскѣи козѣ прѣватъ. Тѣка ѿ заѣждѣниѣто на Ангѣрскѣиѣ козѣ. Исѣмѣдѣ (Нѣкомѣдіа) ѿма 30,000. дѣши, доврѣ пристѣниѣа, кораблѣстроѣина, ѿ доврѣ торѣбѣина. — Нѣкѣа слакѣниѣ градѣ, за цѣрѣковѣниѣте собѣри ѿ мноѣгѣиѣте старѣдрѣвѣности. — Брѣса, на подѣноѣжѣиѣто Олимѣока, найдоврѣи ѿ найкрасѣниѣи градѣ оуѣ мѣлаа Азіа, ѿма до 100,000 нѣродѣ, слакѣниѣи топлѣиѣа, мноѣгѣиѣи примѣтѣне фабрикѣ, ѿ оуѣглѣдна торѣбѣина карѣванѣска, не далѣко отъ тоа градѣ лежатъ Дарданѣлѣиѣте Азіатическѣи, равѣниѣиѣте Трѣадѣско, ѿ ѣстанѣиѣа на Феѣца, Сардѣса, ѿ мноѣгѣиѣи ѣстѣлаѣи на градѣоѣ. — Сѣмѣрна, край Арѣхѣпѣлаѣскаго нѣдра великѣи ѿ знаменѣитѣ градѣ отъ 120,000 нѣродѣ, ѿма доврѣ пристѣниѣа, ѿ найизрѣднаа торѣбѣина оуѣ Ливѣанти сѣ памѣкѣ, кафѣ ѿ сѣ миризлѣиѣи стѣари. — Трапѣзѣнтѣ, на черното морѣ, ѿма 10,000. нѣродѣ, мноѣгѣиѣи оуѣглѣдниѣи коѣачѣниѣа мѣдѣниѣ (бѣакара) ѿ примѣтна морска торѣбѣина.

2.) Ерѣмѣнска, вѣстѣчно отъ Анаѣтоліа, отъ верѣхѣ горѣскѣиѣе шанѣа (прѣкопи) ѿспрѣсѣченѣи ѿ плодѣвѣта землаа, тѣка са.

Багдатѣ, край Тѣгра, ѿзрѣдѣнѣторѣбѣниѣи градѣ, сѣ 80,000. житѣли, ѿма доврѣи скилѣаниѣи фабрикѣ, памѣчниѣи сѣфтѣиѣниѣи. — Хѣла, на Еѣфратѣ разѣвалѣнна Вавѣлѣона. — Барѣса сѣ 18,000 лѣди, ѿма ѿзрѣдна торѣбѣина сѣ Индіа.

4.) Сирѣа, междѣ Еѣфратѣ ѿ пѣстѣнѣата Аравѣйска, ѿ морѣто средиземно на кѣстѣкѣ, сѣ плодѣносѣниѣи рѣчинѣи, ѿ сѣ гѣстошѣмѣниѣи бреговѣ. Тѣка са.

Алѣпо, великѣи градѣ отъ 150,000 дѣши, стѣлѣина на едѣноѣо пѣшѣа, ѿ мѣсто прѣвѣивѣаниѣа чѣтѣкѣропрѣстѣбѣнаго Грѣчѣскаго патѣрѣарѣха, ѿма ѿзрѣдѣниѣи фабрикѣ

скіланніи ѿ памѣчній ѿ вѣжни торгѣвини, съ драгій камены: тѣка ѣ главната ѡстава на Персіанскаго Тѣрскаго ѿ Индійскаго ѡспапа. — Антиохіа на ѡрѡнти съ 18,000. дѣши ѿ со столица четверопрестѡлнаго патриарха Грѣческаго. — Дамаскъ (Шамъ) има 200,000. дѣши, ѡуглѣдній скіланній ѿ памѣчній ѿзрадѣишій фабрики, ѿ важнопространа торгѣвина.

Палестіна, ѿспресѣченна Либана ѿ Антилибана тѣка ѣ Іерусалимъ хѣдо зозіденъ градъ на 4 холмы, има до 30,000. дѣши, ѿзрадна торгѣвина съ бромницы. —

4.) Месопотаміе, междѣ ѡфрата ѿ Тигра, ѿ неплодната равнина. Тѣка ѣ, Діарбекіръ край Тигра, великъ ѿ ѡутвѣрденъ градъ 100,000. лѣди, има ѿзрадна торгѣвина, съ кобаненній, памѣчній ѡспапи, сафіани, ѿ гібнновы. — Мозълъ, на Тигра, знаменитъ градъ съ 70,000. дѣши, има примѣтній фабрики, скілани ѿ памѣчній ѿ ѿзрадна торгѣвина.

5.) Гюрджіанска, на черното морѣ. Тѣка ѣ, Акалчикъ, поглавитый градъ съ 15,000. дѣши, ѿ столица на едінъ Паша.

Къ Азіатическата Тѣркіа припадатъ ѿ слѣдѣющій ботроки на средиземното морѣ: Цыперъ, сѣсъ ледопокрытій барда ѿспресѣченъ, има нѣздравъ въздѣхъ, много метала, драгокамена, маслине, ѿзраденъ помѣкъ, южній ѡвощій. — Самосъ има ѿзрадно вино. — Хиосъ има ѿзобиліе на ѿзрадній ѡвощій ѿ вино, много скіла, мастіха. — Мителінъ, ѿ Тенедосъ, Дарданелскій ключокъ, совсѣмъ иматъ добрѣ вино.

3. Татарска.

Лежи междѣ Россіа, Китаа, Персіа, ѿ Каспическаго моря, ѿ нейніа прѡсторъ пошершина ѿзносѣ до

30,000. □ мѣла, ѿ чѣсли ѡколъ 2 милиѡна жители. Таа земля ѣ высѡка ѿ горѡвѣта: сѣверно има пространій пѡстыни съ холми ѿ двѣжимій пѣсокъ, а вѡсточнѣ совсѣмъ плодѡбсній предѣли, произвѣди: златній пѣсокъ, желѣзо, мѣдь, ѡлово, живакъ, сѡль, ѿ смола има дѡста: житѣ, ѡвощій, ленъ, конопѣ, вино, на всѣкаго рѡда южній плодѡвѣ, памѣкъ, каміле, звѣри, скіленѣ вѣбе. Жители са найвече Могаметанцы, коѣто са ѡуживаахатъ, съ рѡкодѣліето, скѡтовѡдствѣто, ѿ торгѣвината, ѿ стоахъ пѡдъ ѡуправленіето Салтана ѿ Канѡка.

Поглавитити чѣсти са: 1.) Конарѣсмъ, на черното морѣ. 2.) Тѣркестанъ (пѡстѡйбина Тѣрецакаго) ѡу коѡто ѣ торгѣкный градъ, Ташкендъ, съ 10,000 со трѡсть покрѣтій зимницы, ѿ 40,000 дѣши, столица Хана. Тѣка са прѣки много барѣтъ, ѿ лѣхъ тепѡвѣ. 3.) земля на скоѡбѡдніите Киргѣзи. 4.) великаа ѿлѣ западна Бѣхаріа съ поглакѣтаго града Бѣхара, коѣто има еднѣ велико ѡучилище, Астрономическа кѡла, добри топлѣицы, примѣтнѣ фабрики ѿ ѿзрадна торгѣвина.

4. Персіа.

Таа земля содерѣа 59,400. □ мѣль пошершина, ѿ чѣсли до 40 милиѡна жит. лежи междѣ Россіа, Каспическаго морѣ, Татаріа, Бѣхаріа, Индіа, Индіискѡто морѣ Персіискѡто нѣдро, ѿ съ тѣрските Азіатическіи державы.

Сѣвернѣи ѿ вѡстѡчнѣи, на таа земля краища са, вѣсѣма бреговѣи, а ѡстаѣли менѣватъ великіи пѡстыни, съ вышемѣрно плодѡбсній предѣли. На югъ ѣ въздѣхъ вѣсѣма жѣжѡкъ, сѣхъ ѿ гѡтѡво всѣкогажъ вѣдаръ: а на сѣверъ ѣ совсѣмъ, вѣсѣма хладѣнъ ѿ влаженъ. ѿ тѣка са ѡуѣща ѡный смерѡносный кѣтаръ Самѡмъ.

Поглавѣти производи са: на всакаго рѣда метализ (рѣды) мѣрмеръ, порцѣланска землѣ, со, нафта: вѣно, ѣвѣи, зѣленъ, захаръ, мѣна, тютѣнь, спѣиз (афѣонъ) синило, дѣмѣанъ, мастѣхъ, камфоръ, ѣзрѣдѣи конѣ широкопашкѣти ѣвцы, кѣзе, лѣтѣи звѣровѣ, пчѣле, многѣи бѣсеръ, ѣ свѣлане бѣбе.

Жѣтелѣти са отъ чѣсти само ѣзображѣни, ѣ отликѣватса вѣсма оѣ праванѣ на шѣлови, кѣлѣми, свѣланѣи ѣ памѣчнѣи ѣспѣпы, порцѣланѣи, злѣтнѣи ѣ срѣбрѣнѣи стѣари; ѣ сѣ ѣстѣственнѣи ѣ рѣкодѣланѣи производѣми, вѣде ѣзрѣдна ѣ прострѣнна торгѣвина.

Пѣрсѣа сѣ дѣлѣи на трѣ незавѣсѣми держѣви, коѣто Шѣхъ, ѣ Хѣновѣ неогрѣнѣчно монархѣчески владѣѣтъ. 1.) Уркѣанъ (свѣйственна ѣлѣи зѣпадна Пѣрсѣа), тѣва ѣ: Тѣхѣрнъ, главнѣи ѣ престѣлнѣи градъ Шѣхѣ Пѣрсѣйскаго, ѣма 15,000 нѣродъ, сѣ крѣстнѣи Цѣмѣи, ѣ оѣглѣднѣи фѣбрики копѣрѣани ѣ кѣжанѣи, тѣка ѣ главнѣи ѣстѣвъ на Пѣрсѣйскаго ѣ Индѣйскаго ѣспѣпа — Усѣхѣанъ сѣ предградѣ Гѣлфѣма, ѣма 50,000 дѣши. — Шѣрасъ сѣ ѣзрѣднаго вѣнодѣлѣи. 2.) Кѣвѣлъ (востѣчна Пѣрсѣа), тѣка: Кѣвѣлъ, стѣлица Хѣна, ѣма ѣзрѣдна ѣ прострѣнна торгѣвина. — Кѣшимѣръ, велѣкѣи градъ сѣ 200,000 дѣши. Тѣка сѣ правѣтъ вѣсма дѣврѣи ѣ скѣноцѣннѣи шѣлови (лѣхѣрѣи). 3.) Бѣлѣска сѣ велѣкѣи пѣсѣчлѣкѣи пѣстѣи: тѣка ѣ: Кѣлѣдъ, главнѣи ѣ стѣлнѣи градъ Хѣна, ѣма 4,000 дѣмовѣи, дѣврѣи фѣбрики, ѣ примѣтна торгѣвина.

5. А р а в ѣ а.

Тѣмѣ Полѣбѣстрѣкъ сѣ ѣспредѣлѣва сѣ Тѣрско, сѣ землѣзѣма Сѣѣцкаго, сѣ Индѣйскаго морѣ, ѣ сѣ Аравѣскаго ѣ Пѣрсѣйскаго Нѣдра. Нѣйнѣта велѣчинѣ ѣзнѣси ѣ-

колѣ 50,000 □ мѣлѣ покѣршинѣ, ѣ чѣсли до 12 милѣбна житѣ. на коѣто ѣмѣирѣти монархѣчески ѣ наслѣдно владѣѣтъ.

Тѣмѣ землѣ ѣ по покѣчѣиѣте чѣсти брегѣвѣита ѣ камѣнитѣ, сѣ велѣкѣи пѣсковѣиѣте постѣи, коѣто сѣ сѣ недѣстѣтка воднѣ сокѣѣмъ непѣлѣднѣи: но пакъ ѣма дѣбѣта, ѣ плодѣнѣснѣи предѣли.

Поглавѣти производи са: Каффѣ (наѣдѣбра на скѣтѣ) мѣнна, ѣрѣсъ, вѣно, захаръ, ѣжнѣи плодѣвѣ, лѣтѣкѣи сѣна, дѣмѣамъ, мѣртъ, ѣзрѣднѣи бѣлсамъ, памѣкъ, ѣвцы, конѣ (наѣдѣбрѣи на свѣтѣ), бѣволи, лѣтѣи звѣровѣ, нѣвѣи (камѣлскопѣтицы), бѣсѣри, разлѣчнѣи рѣды, ѣ дрѣгѣи многѣи ѣскопѣтелнѣи, но не мѣло злѣто. —

Жѣтелѣти са покѣче могамѣдѣанскаго закѣна, занѣмѣватса сѣ скѣтѣвѣтѣтѣкѣто, землѣдѣлѣствѣто, торгѣвѣствѣто ѣ крѣжѣката.

Аравѣа сѣ дѣлѣи на трѣ чѣсти: на пѣста, камѣнѣитѣ, ѣ срѣднѣ Аравѣа. Тѣка сѣ поглавѣти градѣвѣ: Мѣха (Мѣка) на червлѣнѣто морѣ, ѣма 18,000 дѣши, многѣизѣвѣилнѣи каффѣ, ѣ примѣтна мѣрска торгѣвина. Мѣкка, гдѣто ѣ Могамѣтъ Тѣрѣцкѣи прѣрѣкъ, наѣката сѣи начѣналъ дѣа предѣва: ѣма 18,000 нѣродъ, ѣ велѣка торгѣвина — Мѣдинѣ, ѣма 6,000 нѣродъ, оѣ коѣто ѣ грѣва, на прѣрока ѣмъ Могамѣта. —

6. Востѣчна Индѣа.

1.) Прѣднѣмѣ Индѣа, ѣлѣи ѣстровѣи, всѣте тѣмѣ странѣи на Гѣнга (свѣйственна Индѣа), содѣржѣва ѣколѣ 70,000 □ мѣлѣ покѣршинѣ, ѣ чѣсли 100 до 120 милѣбна жѣтели. Вѣздѣха ѣ тѣва гѣтѣво повѣсѣкадѣ здѣвѣкъ: оѣ сѣвѣрнѣиѣте ѣ брегѣкѣитѣте предѣли оѣмѣѣренъ, а оѣ южнѣиѣте равнѣинѣи, вѣсма жѣжѣкъ.

Ни єдна земля, на свѣтѣ ни є съ драгоценнии производи тако богата, какъ-то тамъ. Тѣка са нахѣждатъ: слѣнове, носороги, антилопи, леопарди, крокодили, ѡлени, козороги, маймѣни, морскіи мѣчки, каміли, дремедаре, многоразличнии змѣи: многіи павѣни, ѡвцы, брісз, отъ коакаго рѣда хранѣ, памѣкз, захарз, червекѣрь, ѣжніи различнии коріи, и плодове, камфорз, дамѣамз, синіло, кінѣ, пчѣле, скілане вѣве: со, желѣзо, мѣдь, злато, самітра, діаманти и зрѣдніи, кристалз, и вѣсери рѣзнии. —

Перекрѣтніи житѣли са Хиндѣи, коіто са на 4 главнии колѣна, и по вѣче грани дѣлаѣтъ. Оу многіи держави є найобщее вѣроисповѣданіа на брамина: и ѡни почитатъ верховное сѣщество подъ името брама.

Оу нѣкои кѣсничнии и рѣководѣтелии стѣари превозхѣждатъ ѡни и Европѣите, какъто: н. п. оу направенито на добрата кѣтніа, и прекрасныте шѣлове, на добрекопріннито и шѣрнотканнаго платна, и различнии стѣари, отъ драгаго камена, вѣсера и кристала. Торговина є важна и пространа, и по нѣкои части оу Европѣйските рѣцѣ. — Прѣднѣа Индіа са дѣли: а. на Азіатическіа держави. 1.) Первіите земли Сѣнскіи содержатъ до 4,000 □ мѣла поверхинѣ, и до 4,600.000 житѣли, подъ оуправленіете сѣ раѣ. Тамъ земля є по нѣколъ часть неплѣдна. 2.) Маратѣискаа державѣа и зноси 16,800 □ мѣла поверхинѣ, и числи ѡколо 28 миліѣни житѣли, коіто стоѣтъ подъ многіи зависиміи князіѣ — землята єще ни є, сокѣмъ познѣта — а градицѣта и сѣла са состоѣватъ по нѣкои страни и зно сирѣмѣшкіи колѣви, и змеждѣ коіто са нахѣждатъ великіи пагоде — Тѣка, полно стѣличнии градеве, пашалацы, господари — Со вси маратѣр-

ски Князіѣ, иматъ добріи фабрики, и оутѣдни торговли — Амаварѣтъ, и зрѣдноторговный градъ.

в. Европѣйскіи владѣніа. 1.) Єнглеѣско-Индійско торговко дрѣжество, подъ правителствѣто велико-британскаго величестѣа, содержатъ до 30,000 □ мѣла поверхинѣ, и числи ѡколо 50 миліѣна житѣ. 2.) Нидерландскаа ѡбласть оу Бенгаліа. 3.) Францѣскаа ѡбласть оу Коромандіа, и Малакѣра. 4.) Португалскаа ѡбласть оу Декана. 5.) Данскаа ѡбласть оу Коромандѣлскаго примѣріа. в.) Стрѣжна Индіа или Полѣостровъ съ зно странѣ Ганга, ѡколоѣна є съ Тибѣта, Китаѣа, и съ Индійскѣто морѣ, и ѡвѣмѣа 38,000 □ мѣла поверхинѣ, съ 30 миліѣна житѣли. Землята є по многіи страни неплѣзнѣта, и отъ незнѣти народи ѡбитѣема: тамъ Индіа са состои и зно слѣдѣющіа держави: 1.) Ашѣмъ, добравна и горѣкѣта земля, коѣто нѣкой вѣре неплѣзнѣка. 2.) Цѣрство Бирманско, съ многіи драгѣи каменѣи, златѣ, сребрѣ и и зрѣднѣи брісз. 3.) Сіамъ, земля горѣкѣта, и за чѣстѣто наводнѣніе сокѣмъ неплѣдна: тѣка растѣ желѣзно дрѣво. 4.) Анѣмъ, вѣсѣмѣ плодѣкѣта земля. 5.) Полѣостровъ Малака, добравна и вѣсѣмѣ плодѣкѣта земля, держѣтъ а Нидерландцы. г.) Вѣстѣчно-Индійскіи ѡстровѣи оу южна Азіа, на Индійскѣто морѣ, по многіи страни лежѣтъ оу тѣплага поѣса, съ двѣ гѣдишніи временѣа. Онѣи козіамѣватъ 36,870 □ мѣла поверхинѣ, и числатъ до 19 миліѣна житѣли. Поглакѣти ѡстровѣи са слѣдѣющіи.

1.) Цѣилѣнъ, вѣстѣчно отъ предѣріа Комѣрина, и зноси 1,730 □ мѣла поверхинѣ, съ 2,500.000 житѣла. Тамъ земля є бреговѣта, ѣсѣито на югъ, гдѣ-то є Адамѣво варѣдѣ, и сокѣмъ плодѣнѣсна. Оскѣнь

звычайнаго Індійскаго произвѣда, има тѣка оу великой множини драгаго камена, рѣдѣ, цѣметъ, захарь, бибѣръ, и особито изрѣднаго бисера. Съ того острова владѣатъ Британцыти.

2.) Малендиле, западно отъ Цейлона, оу Архіпелага, многини странѣ неовитани.

3.) Острова Сандекійскіи, именемъ отъ провѣза Сѣнде, които йма, и Сѣматра рѣши. Тѣка са чѣсатъ 4 великіи острови: а) Сѣматра йзноси 8,000 мѣла покршина съ 4,500.000, повечната чѣсть непознатни жители, земла кѣше мѣри бреговѣта, но доста плодонѣсна. Тѣка ѣ наймного злато, бисеръ, бѣмѣный камѣъ, конѣ, маймѣни и страшно велики шѣме. Онѣи стоатъ подъ Енглези и Нидерландцы, и подъ оуправленіето Ачинскаго царѣ. б.) Ика ѣ 2400 ☐ мѣла покршина велика, на южната страна непозната, и чѣсли до 2 мѣлѣна жители: тамъ земла йма весма высѣки и ѣгнедышѣи барда, и весма жѣжокъ, влаженъ и нездравъ воздѣхъ: произвѣдъ, бибѣръ, захарь, кафѣ, кокѣсови брѣхи, хлѣбнаго плода, и памѣкъ. в.) Бѣрно, сѣверно отъ Ика, подравнитѣла, найвеликій островъ оу Азіа, йзноси до 14,200 ☐ мѣла покршина, и ѣколъ 5 мѣлѣна жители. Земла ѣ весма горѣкѣта, оу внѣтрѣ совѣмъ непозната, и поглавито со злато, сѣбро, желѣзо, мѣдъ, діаманти, птичѣи гнѣзда, корали, и съ бисери богѣта. г.) Цевесъ, на востѣкъ отъ Бѣрна, содерѣка 4,275 ☐ мѣла покршина, съ 3 мѣлѣна жители. Земла ѣ йзмеждѣ мѣли кнѣзови раздѣленѣ.

4.) Мѣлѣка, занѣмѣватъ все острови междѣ нѣва Гвинѣа и нѣва Холандіа: онѣи са помногѣчастни безводни, ѣособито со вѣснѣи кѣрены превѣгатѣи.

5.) Острова Філіпінски, които подъ Шпанското владѣніе стоатъ, йзносатъ 6,550 мѣла покршина, съ 3 мѣлѣна жители. Востѣчната страна на тѣмъ острови ѣ полна съ ѣгнедышѣи барда, йма ѣособито добри мѣрмаре и сѣль.

7. Китаѣи.

Китаѣиското йли Хинѣзското царство граничи съ Россіа, Татаріа, Индіа, съ Китаѣиското, и Шпанското морѣ, и содерѣка 207,000 ☐ мѣла покршина, и до 200 мѣлѣна жители. Нѣеговото владѣніе ѣ вышемѣрно: на великаго и многѣнароднаго царства, монархѣческо и сѣмо на мѣжескаго пѣла ѣ наследимо. Держѣвни великаши и чинѣвници са зѣватъ: мандарѣни. Бѣквити (писмата) на оучѣніето, на Китаѣискаго ѣзыка состоѣ йзъ Хѣрогліфа, които 80,000 хѣарѣтира (начертѣанствѣ ѣбразы) йматъ. Онѣи йспѣкѣдатъ по многѣите чѣсти вѣроиспѣкѣданіето, Конфѣція, Лаѣкѣи-га, и Фѣа. Тѣхнѣи свѣщенници са зѣватъ бѣнцы. Оу наѣкѣтѣ, въ просвѣщеніето и йскѣствѣето превѣсѣждатъ Китаѣицыти, йзимѣюще Шпанцыте гѣтѣво всѣте Азіатѣчески наѣроди. Правѣтъ йзрѣдныѣ Тѣпъ, и пѣчатѣтъ кнѣгѣи съ съ дрѣвѣни Тѣблицы. Къ товѣ царство принадлеѣкатъ.

1.) Сѣбѣйствѣна Хѣна йли Китаѣи йзноси 70,000 ☐ мѣла покршина и чѣсли до 140 мѣлѣна жители. Оу сѣверните бреговѣте страны зѣмѣта ѣ вѣрло ѣстра: на ѣгъ ѣ лѣтѣто жѣжко, а зѣмѣта бѣрна и кишѣвна: воздѣха ѣ гѣтѣво повѣсѣкадѣ здравъ, и земла ѣ совѣмъ плодонѣсна. Поглавити произвѣди са: цѣнъ, бѣлаа мѣдъ, найдѣбрыѣ порцѣланъ, драгокамѣни, хѣра на всѣкаго рѣда, многѣи брѣсъ, захарь, синѣло, чай,

ребарбарз, камфорз, тютюнъ, памѣкз, хинскіи коренѣ, камиле, сабнови, лѣтні звѣрови, сребрніи фазани, пеликани, паѣски, морскіи вранѣ, златніи рѣбе, изрѣдніи липтири, свѣлана бѣве. Китайската торбокина совѣмз ѣ изрѣдна ѣ пространа. Земаѣта са дѣла на 15 ѣбласти. Тѣка ѣ, Пѣкинѣз, поглавитый ѣ престѣлный граѣз царства, пракиано созиденз, ѣ най-великій на стѣта граѣз, ѣма до 2 милиѣна житѣли, многіи веспитатѣли заведѣніа ѣ сучѣна дрѣжстка, ѣднѣ акадѣміа, Астронемическа кѣла ѣ многіи прекрасніи зданіи. — Нанкинѣз, при дѣстин Интсѣкинѣга, великѣз граѣз отз 1, милиѣнз дѣши, ѣма ѣднѣ славна кѣла отз порцелана, книжно собрание, многіи книжаре, многіи фабрики памѣчніи ѣ свѣланіи, ѣ примѣтна торбокина. — Кантонѣз на низирѣдната Китайска торбокина граѣз отз 250,000 народз. Еуропѣйцыти сѣ самый граѣз да хвѣзатз не смѣѣтз: но сѣмо сѣ предградіето.

2.) Мѣла Бѣхаріа содерѣва 10,000 □ мѣла покршинѣ, ѣ сѣмо 200,000 житѣли числи. Тѣм земаѣ ѣ по многото чѣсти пѣста, ѣ сѣмо оводнѣнѣнти предѣли са плоденѣснѣи. Тѣка ѣ Іеркенѣз, на рѣцы рѣкнаѣ ѣмена вѣсмѣ великій граѣз, гдѣто ѣ средотѣчѣ на торбокината междѣ сѣверна Азіа, Бѣхаріа, велика Индіа, сз Тѣвета ѣ Хіна. —

3.) Монголска содерѣва 50,000 □ мѣла покршинѣ, ѣ сѣмо 1 милиѣнз житѣли числи, коѣто по многото чѣсти номадически живѣѣтз. Земаѣта ѣ вѣсмѣ горевѣта ѣ не ѣбрадѣна, пакз за то ѣ ѣ не плодна.

Зависѣли ѣ подз покровѣтелствѣто Хинѣйскаѣ царѣ нахождащѣ са Земаѣи.

1.) Тѣветз ѣзнѣси 20,000 □ мѣла покршинѣ, ѣ числи 22 милиѣна житѣли. Земаѣта ѣ преко лѣбри бреговѣта, сѣ сѣрока, хѣлнда ѣ дѣла зѣма. Тѣка ѣ Лѣса, поглавитый граѣз, сз ѣднѣ книгопечатнѣа, ѣ 2 сѣчилища. Тѣка ѣ средотѣчѣ на Тѣветската торбокина.

2.) Полуѣстровз Корѣа, ѣма 4,000 □ мѣла покршинѣ, ѣ ѣколз 1.500,000 житѣли. Сѣверната страна ѣма снѣжни кысѣки варѣа, страшни пѣстыни, ѣ велика зѣма, ѣ зато ни ѣ плодна. Тѣка ѣ Кин-китѣа, главный граѣз, ѣма ѣднѣ библіѣтека, печѣтани ѣ списании кнѣги.

8. Ипанз.

Тѣмѣ царѣство са состоѣи ѣзз 3 великіи, ѣ многіи мѣли ѣстреки на костѣчнаѣ мѣра, коѣто ѣзнѣси 8,000 мѣла покршинѣ, ѣ до 15 милиѣна житѣли Ипанцыти ѣмѣтз сѣѣи сѣбѣственнѣи ѣзѣкѣа, писмо ѣ просѣѣрѣнѣе. Тѣм ѣстроѣи по нѣкой чѣсти са бреговѣти, ѣ камѣни-ти, земаѣта мѣло плодна, но отз прилѣжни ѣвитѣте-ли вѣсмѣ ѣбрадѣна. Тѣка ѣма ѣ ѣгнедѣшѣщѣи варѣа. Жежчѣна ѣ лѣти ѣвѣчно, ѣ стѣдѣта зѣмѣ жѣстока ѣ дѣла. Поглавити производи са: златѣо, сребрѣо, изрѣдна мѣдѣа, найдеврѣи порцеланѣз, діаманти: хранѣ на вѣсѣкаѣ рѣда: ѣрѣсз, памѣкз, камфорз, чѣи, конѣ ро-гѣта стѣко, ѣ свѣланѣ бѣве. Житѣлитѣ са вѣсмѣ прилѣжни ѣ рабѣтницѣа, праѣктз свѣланіи ѣ памѣчніи стѣари, ѣ прекраснѣи порцеланѣз (бѣлѣрз фарфорѣа), дѣвѣа вѣмѣга (хѣртѣа), желѣзо ѣ стѣмона, владѣнѣето ѣ

те части са привърженици на Могомеданскаго закона: но пакъ са терпѣтъ Христіани, и Евреи. Торговината ѣ по морето, и каравани совсѣмъ изрѣдна. Поглавитѣи градове са: Александрія, долнаго Егѣпта главнѣи и оутвердѣнъ градъ, край средиземното морѣ, при Нѣлина канѣлъ, има до 12,000 нѣредъ, които са найвече съ торговина оуживаѣтъ, и ѣдвенно оутвердѣно пристанище. Близъ при томъ града са нахѣждатъ высоките помпѣви столпове, и дрѣвни старѣи ѣстанки. — Розѣта, на западните Нѣлини, има 12,000 дѣши, оудѣбно пристанище, многѣи провитѣчне платнени фабрики, и велика торговина съ внѣтешната земаѣ. — Кайро, на раздѣленіето Нѣла, поглавитѣи градъ, оу среднаго Егѣпта, има до 300,000 дѣши, многѣи Цамѣи, ѣдно Могомеданско велико оучилище, многѣи оуглѣдни платнени и келѣмни фабрики. Тѣка ѣ средатѣчѣ на Егѣпетските торговли. — Кѣсиръ, оу гѣргѣаго Егѣпта, има велика торговина съ кафѣ оу Мѣкка. — Даміѣте, сѣверно отъ Кайра при истока востѣчнаго рамена Нѣлова, великъ градъ отъ 80,000 нѣредъ, има примѣтна торговина морска со Сиріѣ.

2. Керкѣрѣѣ.

Или западно отъ Егѣпта лежѣща сѣверно примѣрие, занима до 24,900 $\square$ мѣла покрѣшина, и числи ѣсколъ 9 мѣлѣна жѣтели. Земаѣта ѣ вѣсма плодѣсна, и на юга тѣпла клима има, оу лѣто ѣ тѣка велика сѣша, и вѣрѣ жежченѣ, ѣ оу зимата чѣсто вѣвѣкиша по 40 днѣ ѣдноподрѣгомъ. Жѣтелитѣ са пѣвечѣ Могомедѣнцы, не са работни и трѣдолюбѣви, за имѣватѣса найвече съ набавлѣніето корѣлно (мѣрчанѣ), и ѣстѣственнѣите произвѣди, ѣ многѣжды и съ морското

развѣйничѣство. Тѣка трѣба да запѣмнемъ слѣдѣщѣѣ держѣви: 1.) Фѣцъ и Марѣко 13,700 $\square$ мѣла покрѣшина, съ 5 мѣлѣна жѣтели, съ ѣдного неограничѣного монархѣческаго Сѣлтѣна: по помнѣгѣте части непзнѣтна, но по равнѣците вѣсма плодѣсна земаѣ. Тѣка ѣ: Фѣцъ на западѣното поднѣжѣ Атлѣнта, ѣдинъ отъ найотмѣнѣи и найвеликѣи отъ кѣркарскѣите градове, има до 100,000 дѣши, велики оучилища, знаменѣта библіѣтека, многѣи фабрики, ѣсовѣто на кѣпрѣна и вѣлна, кѣжѣстрѣйне сафѣѣна, и изрѣдна карѣванска торговина. — Алгиръ, западно отъ Тѣни, со 9,000 $\square$ мѣла великъ, и съ 1,800,000 жѣтели. Има попомнѣгѣте чѣсти изрѣдна клима, и совсѣмъ плодѣсна земаѣ. Тамъ держѣвѣса ѣсвоѣли францѣзитѣ, Л. Г. 1828го и за то ѣ нѣнѣ францѣска ѣвлаѣсть. Тѣка ѣ Алгиръ оутвердѣнъ и крѣсенъ градъ отъ 90,000 нѣредъ, има ѣдно пристанище, многѣи фабрики, пѣварни, карѣтъ мѣло (сапѣнъ) и мѣлаѣ торговина. 3.) Тѣнисъ, западно отъ Трипѣлисѣ (3,400 $\square$ мѣла великѣи, и съ 2,500,000 жѣтели), до Атлѣнта ѣ плодѣсна, приѣтна, дѣврѣ ѣврадѣна, и здѣѣка земаѣ. Стоѣи подъ оуправлѣніето на ѣдного отъ Тѣрѣскаго Сѣлтѣна завѣсимѣго Дѣѣ. Тѣка ѣ Тѣнисъ, недалѣко отъ средиземѣното мѣре, великъ и поглавитѣи градъ, отъ 150,000 дѣши, съ изрѣдноскѣленѣи фабрики, платнѣ, и капи (фѣсоке) отъ Шпѣнски вѣлнѣ, и съ великаѣ морска и карѣванска торговина оу внѣтешнаѣ Афрѣка. 4.) Трипѣлисъ, (8,700 $\square$ мѣла великъ, съ 2 мѣлѣна жѣтели), на глѣвѣкаго оувѣтка на средиземѣнаго мѣре, пѣвече ѣ пѣсковѣтъ, и мѣлѣплодѣнъ, но съ южнѣи плодѣкѣ вѣгатъ. Трипѣлскѣи Дѣѣ вѣѣда неограничѣно монархѣчески (самѣдержѣвно), и отъ Тѣрѣскаго Сѣлтѣна завѣси. Тѣка ѣ:

Трипблїсз поглавітый градз, отз 15,000 дѣши, има красенз дворецз, добрѣ пристѣнище, славниі топлїцы, коженострѣйнѣ, платнени фѣбрики, и примѣтна торгѣвина, оу внѣтрешна землѣ. — Кз нѣго принадлежи и ѣбласть: Биледбагерїдз, по помногѣ части жарка и неплодна пѣстына, сз весма многиі фїницы, и всѣакого рѣда живѣтины.

3. Са́ара.

Са́ара, т. е. пѣстына, єди́нз оужасный ко́мадз є на землѣта, на ко́рто сѣ величина́та на 60,000 □ ми́ла цѣни, ко́рто на ю́га далѣко оу то́плый по́лсз оула́зи. Та́а пѣстына є безводна, сла́бо ѣбитана, по́лна бѣлаго блиста́юща ка́мена, и златниі трѣхи, жителите сѣ Барбарѣзи и черниі Ара́пи.

4. Нѣ́вїа.

Грани́чи сз Єгѣ́пета, Са́ара, Нигри́ція, Авесинїа, и сз Помѣ́ріето А́векса. Нѣйна́та сѣ величина́та по́вершина́та цѣни до 15,000 □ ми́ла, и сестей, и́зз мно́гиі са́моста́лни и неза́висимы Госпо́дарства. Та́а землѣ по мно́гитѣ ча́сти є непозна́та, и кы́шемѣри жарка, сз мно́гиі пѣсты́ни. Тѣ́ка є, Данга́ла, на Ни́ла, вели́кз гра́дз, сз и́зрѣ́дна торгѣ́вина ко́ньска, оу Єгѣ́петз. — Семарз, на Ни́ла, има 100,000 дѣши, и до́бра торгѣ́вина, со сла́бновїи ко́сти, злато, пти́цоками́ниі прїа, и сз ровїе.

5. А́весинїа.

Огранича́васѣ сз Нѣ́вїа, Помѣ́ріа А́векса, А́дела, и сз ѣбла́стїте на́рода Га́ла, и за́взїма до 15,000 □ ми́ла по́вершина, сз 2 ми́ліа́на жи́тели. Землѣта

є, весма́ бреговїта, и са́мо оу наводне́ните прѣ́дѣли пло́донѣсна, и сз разлі́чнии живѣ́тины и́зобї́лна, жи́тели сѣ є́ді́бни. Востѣ́чнии Хрі́стіа́ни и Єврей сѣ́мѣшена.

6. Востѣ́чна Примѣ́ріа.

Весма́ сѣ ма́ло познати: землѣта є оу́ внѣ́трѣ бреговїта, а́ по Примѣ́ріи нї́зка и пѣсѣ́чна. 1.) А́делз, пѣсѣ́кѣто, ма́лонаселѣ́но Примѣ́ріе. 2.) А́шанз, сѣ́ха, непло́дна и ма́ло населѣ́на землѣ. 3.) За́нгвебарз, до́бра́кно, пло́донѣсно, и мно́гиі рѣ́ки наводне́но примѣ́ріе. 4.) Мозамбї́кз, бреговїто, бардовїто, и по́лно рѣ́ки примѣ́ріе. 5.) Могопѣ́тана, весма́ горѣ́кѣто примѣ́ріе, сз вели́киі рѣ́ки, и сз оу́мѣ́рна клі́ма. 6.) Кафе́рско примѣ́ріе, има до́бра землѣ, мно́го рѣ́ки и 2 го́дишни вре́мена.

7. Нигри́ція.

И́накз А́ра́вска, ко́рто сѣ до 80,000 □ ми́ла цѣни, є́днѣ вели́ка пѣ́ста землѣ є, оу́ внѣ́трешна́а А́фрика, има мно́жи́ни на́мз непознати де́ржаки.

8. Є́нега́мвїа.

Опредѣла́васѣ, со Са́ара, Нигри́ція, и Гї́нима, и со́держѣ́ка, до 16,000 □ ми́ла по́вершина. Землѣта є сз вели́киі барда́, рѣ́ки и є́зери и́спресѣ́чена, и има клі́ма весма́ же́жка. Жи́телїтїсѣ по́вече по́кло́нїцы на Фѣ́тиша. Тѣ́ка є́ торгѣ́ки́ната и́зрѣ́дна, и оу́ Єв́ропейскїте рѣ́цѣ. По́ примѣ́ріи, има́тз: Є́нгле́зїти, Францѣ́зїти, и Порту́галцїти, сво́и ѣ́ласти.

9. Гинѣ́а.

Сво́йственна, и́ли го́рна Гинѣ́а, величина́та и́ внѣ́треность, на ты́а бардовї́ти и до́бра́книі землї́ готѣ́во

са еше сѣкъмъ непознати. Приморіе има добри пристанища, земля плодѣта. Оу приморіето златно Гинезко, иматъ Енглезити, Нидерландцити, Францѣзити, и Данцити многи области, и свои поселеніи.

10. Приморіе Конго.

Или нижна Гинеа. Южната часть на това приморіа, еше сѣкъмъ ни е позната. Познатата земля е вышамъры плодѣта, и отъ части обрадена: има добронѣсеніи бѣліе, и велика жежнина, нахѣдаса, една собана страна, която като а копаетъ, течѣ Солена вода, и като засѣхне става сѣнь тверда.

11. Внутренна земля на южна Африка.

Или внутренни Арапски и Каферски земли. Който са и горна Едіопіа зоватъ. Така е землята готѣко еше сѣкъмъ непозната, и има пространни безводни и съ горѣцъ песокъ покрите пѣстыни. Жители са Арапы пѣзѣчници и скитници, войни, жестоки, скитни, и разбѣйници, които челоѣческо мѣсо ѣдатъ, и челоѣка на жертва принѣсатъ, и раздѣлени са на много Кралѣства.

12. Южно Приморіе.

Капландѣка или Хотентѣска са зовѣ южната часть Африческа, съ предгоріето добри надежди (кото 60,000 □ мѣл. поѣршинѣ ижебси, съ 81,000 жители) таа земля е ксма часть и бардѣта, и както са промѣка воздѣха, тако и земни добрини ксма са различни, старин бѣитѣли са Хотентити, пѣзѣч-

ници, скитници, на много колѣна раздѣлени. Енглезити иматъ така 1,8000 □ мѣл. посѣмна земля. Така е Капштатъ, на поднежіето Тафелвѣда, градъ оутѣрдѣнъ, отъ 6,000 Еурѣпѣцы, и 12,000 Арапы, има корабострѣйна, и вѣлица.

13. Восточни острови Африкански.

Тии лежатъ на восточното приморіе, оу Индійското морѣ. Поглавити са: 1.) Мадагашкаръ (10,000 □ мѣл. великъ со 4 милиѣна жители) има сѣднѣна и плодѣсна земля. 2.) Вѣрбонъ, (112 □ мѣла великъ съ 80,500 жит.), стои подъ Францѣско владѣніе, има здравъ воздѣхъ и много огнеѣрѣшій бардѣ. 3.) Франція (35 □ мѣла велика съ 70,000 жители) принадлежи на Енглезитѣ. Ксма плодѣсна земля, съ едины единитъ вѣлаканъ.

14. Западни острови Африкански.

Тии острови лежатъ на запада, оу Атлантѣческаго океана, поглавити са: 1.) Азорѣни, бреговити, и вѣлакански острови, съ 124,000 жители, стоатъ подъ Португаліа. 2.) Мадѣра, и Портосанто ижебсатъ 25 □ мѣл. поѣршинѣ съ 18,000 жители, и стоатъ подъ владѣніето Португалское. Имамъ много захаръ, кафѣ, махагѣни-дрѣка, и ижебдно мадерско кинѣ. 3.) Канарѣчески острови: (230 □ мѣла съ 200,000 жители) стоатъ подъ владѣніето Шпанѣско. Тенѣрѣфа, поѣбѣвина на жѣлтити канарѣчески птицы. 4.) Острови на зелѣнаго предгоріа, иматъ ксма плодѣсна земля, и до 40,000 чѣрни люди, които стоатъ подъ единого Португалскаго оуправѣтѣла. 5.) скатѣ Елѣна една стремна ширѣка стѣна, има бѣла клима, а сѣкозъ 24,000 Енглези и

сѣжни Арапи. Тѣмъ островъ ѣ гдѣто, нѣкогашинъ Францѣскій царь Наполѣонъ, заточѣнъ оупазенъ: стои подъ Ангелѣска. 6.) Свѣтѣйшій Домъ, вѣсма бреговитый Португалскій островъ, съ 15,000 черни люди.

А м е р и к а.

Тамъ нѣка свѣтовна часть, коѣто ѣ Христофоръ Колѣмбъ Генѣзецъ. л. г. 1492го открь, обиколѣна ѣ всѣчката съ морѣ, ѣ съ величината си, готѣво всѣте остале свѣтовни части превозхѣди. Нейната величина сѣ цѣни найвыше до 750,000 □ мѣла, ѣ числи 30 до 60 милѣна жители. Сѣверните страны на тѣмъ земнинъ части ѣще не са познати, ѣ мѣгатъ по далѣко къ сѣвера, къ обратъ.

Тамъ свѣтовна часть вѣсма ѣ съ велики ѣ высоки бардѣ испресѣчена: велики ланцы, Кордилѣра де Абсѣ Андѣса съ Цымборасомъ: Апалахѣска, Модранъ Алѣганскаго бардѣ. Тѣка са нахѣждатъ ѣ не ѣзмѣрими шѣмы, оу сѣверните краища жалостни неплоднинъ пѣстини, а оу нѣкоиси предѣлы множествѣ рѣтовы ѣ бардѣ: но землѣта ѣ вѣбще вышемѣры плодонѣсна.

Америка ѣма множествѣ, ѣ найвеликій рѣки на свѣтѣ, междѣ коѣто са поглавитѣи: свѣтаго Лакрѣнція, Мисисѣпи, Амазонска рѣкѣ, ѣринѣско ѣ Ла Платѣ рѣкѣ. Тѣка са такожде ѣ множествѣ влатища, кѣкто: Мишиганско, Хѣрѣнско, Онтариѣско, ѣ многи другѣи влатѣ.

Климѣта ѣ при великаго прострѣнства на тѣмъ земнинъ части неравно ѣ вѣсма различна. Тѣка са совѣмъ великинъ зими, а тамѣ пакъ неснѣснинъ жечинѣи.

Жители са оурокѣнцы, ѣли пришѣлцы, (Европѣйцы ѣ Арапы) а мѣстицы, коѣто Европѣйкѣте ѣ Америкѣкѣте зародѣтели си ѣматъ, пражитѣли, коѣто са бѣвычно Индиѣнцы называѣкатъ, стоѣтъ на вѣсма низкомъ степѣнѣ ображѣнѣа, ѣ гѣворѣтъ ѣколъ, 1,000 различныхъ корѣны ѣ производны ѣзыка.

Свѣйственни, ѣ ѣсѣбитѣ ѣзраднинъ производѣ са: златѣ, платина (бѣло златѣ) Лаврадско ѣ драго камѣни: житѣ, кѣкѣрѣсъ, тѣтѣонъ, кафѣ, захаръ, памѣкъ, какабѣнъ, синѣас, рѣзнинъ, Асѣромѣти, кѣнна корѣ, Ипѣкабѣана, сасѣфра, сасѣпарѣла; вѣниль, кѣнна, многоцѣнни камѣни, диамѣнти, бѣсѣри: мѣрски мѣчки, ѣ кѣлкаго рѣда звѣроѣ: Колиѣри (наѣмѣли на свѣтѣ пѣтицы) Крокодѣли ѣ всѣкоѣки змиѣ.

Америка са раздѣлаѣка, на сѣверна, западна, ѣ южна Америка.

Сѣверна Америка. I. Вѣлѣмѣйска Землѣ.

Или сѣверна Америка оурокѣница, повѣликиѣ чѣсти ѣще непознѣта, цѣни сѣ ѣколъ 200,000 □ мѣла поѣвршинѣа, сѣмо съ 50,000 жители. Тѣка са главѣни рѣки: Мисисѣпи, Мисѣри, колѣмѣѣа. Землѣта по южните страны ѣ плодонѣсна, ѣ вѣсма довѣрѣвна, а оу сѣверните краища ѣма сѣмо маѣвина. Тако ѣсто ѣ тѣка, спорѣдъ прострѣнствѣта си ѣ климѣ различна. Поглавити производѣ са: мѣдъ, желѣзо, ѣлоѣко, мермѣръ, порцѣланска землѣ: житѣ, ѣвѣщѣи: дѣбраго ѣ полѣзнаго рѣда дрѣвѣ. Бѣволи, ѣзавцы, сѣрны, сѣверни ѣлѣни. Жители, сѣми оурокѣнцы, ѣзычѣницы са ѣ скѣтѣни лѣвцы, на многи колѣна раздѣлѣни.

2. Грѣнландія.

Или Данска сѣверна Америка. На таа земля величината еше е непозната: восточната приморіа, които съ вѣченъ лѣдъ покрывена барда иматъ, непроходими са, а западното приморіе со снѣгъ покрывени барда, нѣщо е познатіе. Тѣка е климата совсѣмъ студѣна, лѣто весьма кратко, и оу нѣкои предѣли вышешіи тепло: главниіи производи: сѣверни елени, бѣли медвѣди, лисицы: водниіи птицы, и рыба оу велико множество: а отъ ископаемаго много Асвѣста, и Аміанта. Жители са Ескимоти, и живѣатъ найвече отъ ловатъ и са подъ владѣніето Данско.

3. Шпицбергъ.

Лежи восточно отъ Греландіи оу крайнаго сѣвера, на когото са совсѣмъ сося лѣдъ покровѣнати остроки, съ засиѣласти брегове пѣлни, и никакваго израстѣніа нѣматъ. Тѣка е постѣйбината на бѣлѣти медвѣды (мѣчки), лисицы, лѣданиіи птицы, морскии пцѣта и китови. Найболгій дѣнь, както и найдолгата нощъ, трае 5 мѣсацы. Таа земля стои подъ Россійскето владѣніе, и Россити иматъ тѣва свой поселѣніта. Тѣка Александрія съ добро пристанище, води велика торговина со скѣпецѣнниіи кѣжицы.

4. Британска сѣверна Америка.

Лежи околъ Хѣдзѣнова, и главне рѣки има: Нѣлзонъ рѣка, и Св. Аврѣнца рѣка. Кліма е тѣка скорохладіа, нежели оу Греландіи: Лето е кратко, но тепло и приатно. Производи са: олово, дръва, медвѣды, волцы, бисери, китови, морски пцѣта. Жители са

занимаватъ найвече съ рыволѣвството. Тѣка е: 1.) нѣкий Калисъ, има зима варла, тепло лѣто, и здравъ воздѣхъ: а землята е богата со скѣпецѣнниіи кѣжицы. 2.) Лабрадонъ, единъ бреговитый и каменитый полѣостровъ, отъ 20,000 □ мѣла повершина, има хладна кліма, и совсѣмъ неплодна земля. 3.) Канада, 24,000 □ мѣла велика 340,000 жители (весьма бреговита, и добрава, но и плодонѣсна земля. Жители са найвече францѣзи. 4.) Нѣкий Брауншвайгъ еше весьма мало познатъ. 5. Нѣка Шотландія, по великата часть добрава. 6.) Островъ Канъ Бретонъ. 7.) Островъ нѣкий Фѣнландъ, съ множество рыбы, и поглавитаго града плацѣнція.

5. Сѣверо-Америкаскѣи соединѣни свободни держави.

Тѣа держави забезиматъ околъ 63,580 □ мѣла повершина, и числатъ 12,526.368 бѣли люди, 319,497 свободны Арапы, и 2,010.572. Слѣжаны Арапы има и сочинѣкатъ единъ демократическій державный союзъ, на когото работата извершава генералный конгрѣсъ оу Васингтонѣ. Таа земля е совсѣмъ добрава, ритовна и пѣлна благица: но вѣобще плодонѣсна. Клімата е на сѣверъ студѣна, оу средѣ оумѣрна, а на юга тепла. Производи отъ всѣкаго рѣда рѣды: драго каменѣ, мѣрмеръ, со, салпѣтеръ, пшеница, брисъ, тютюнъ, захаръ, памѣкъ: рогата стѣка, конѣ, множество рыба. Тѣка има европѣи отъ всѣка область, които повече нѣмци и енглѣзки говѣратъ. Индустрія оуспѣка, а фабриките весьма цвѣтѣтъ. Торговина и мореплаваніето е распространѣно. Тѣка соединѣнати свободни дер-

жа́ви са состо́ятъ ѿзъ слѣдующа 24 поединъ дер-
жа́ва: —

1.) Вермóнти, ѿма плодонóсна землѧ, добрò желѣ-
зо, ѿ дóста мермѣра. Тѣ́ка ѣ́ поглакѣтый гра́дъ Бе-
нигтóнъ: ѧ оу́ Мóнтипелѣ́ра ѣ́ стóлица правлѣнѧ.

2.) Но́ва Хампсѣ́ра, землѧ бре́говѣта ѿ сз дрѣ́ва
богáта. Тѣ́ка Портсмѣ́тъ, гла́вный гра́дъ отъ 7,000
дѣ́ши, ѿма добрò пристáнище, кораблестрóйна ѿ оуглѣ́д-
на торгóвина.

3.) Масакѣ́тска, ѿма добрѧ землѧ, ѿ всѧ́каго рѣ́-
да стѣ́ка: тѣ́ва Бѣ́стонъ, гла́вный ѿ торгóкный гра́дъ
сз 32,000 дѣ́ши, ѿ сз ѣ́днò пристáнище.

4.) Ма́йна, богáта со дрѣ́ва. Тѣ́ка Ї́оркъ, гла́в-
ный гра́дъ. — Портлaндъ, ѿма 7,200 наро́дъ, ѿ ѣ́-
динъ слáкный оу́ниверситетъ.

5.) Ро́де Ї́слaндъ, ѿма желѣ́зо, кáмени ѿ дрѣ́ва.
Тѣ́ва ѣ́ Провидѣ́нца, гла́вный гра́дъ отъ 10,000 дѣ́ши,
ѿма ѣ́динъ оу́ниверситетъ, оудѣ́бно пристáнище, мно́ги
примѣ́тнѧ фáбрики ѿ оуглѣ́дна торгóвина.

6.) Конектѣ́къ, ѿма вели́ки оу́сѣ́ве за жѣ́то, ѿ
ѣ́вѣщѣ́н: мно́жество мѣ́дь, ѣ́лово, цѣ́на ѿ желѣ́зо. Тѣ́-
ка ѣ́ Хартфóртъ, поглакѣ́тый гра́дъ сз 4,000 дѣ́ши, ѿ
гла́внаго ѣ́ста́ка сѣ́кненнаго, ѿ памѣ́чнаго ѣ́спапа.

7.) Но́вый Ї́оркъ, на О́нтарѣ́скаго ѣ́зера, ѿма ѿз-
рáдный крестáлъ, кáменѣ ѿ ѿзвѣ́рна соль. Тѣ́ка но́-
вый Ї́оркъ, гла́вный ѿ оу́ниверситетскѣ́й гра́дъ отъ 100,000
лѣ́ди, ѿма мно́ги воспитáтели ѿ благо́дѣ́тели заве-
дѣ́нѧ, 33 цѣ́рки, годѣ́шно торжесткò сз кнѣ́ги, мно́-
ги примѣ́тне фáбрике, кораблестрóйна ѿ добра торгóвина.

8.) Но́вый Ї́ерсѣ́й, тѣ́ка ѣ́ гла́вный гра́дъ, сз ѿз-
дáшна ковáчница мѣ́дьдaнна ѿ желѣ́зна.

9.) Пенсилв́анѧ, бре́говѣта ѿ попомнѣ́нѧте чáсти
добрáвна, ѿ сз клѣ́ма нездрáва, ѿма мно́го добрò же-
лѣ́зо. Тѣ́ка ѣ́ Фѣ́лaдѣ́лфѧ, нáйвели́кѣй гра́дъ на тѣ́м ско-
вѣ́дны держáви: ѿма до 120,000 дѣ́ши, 30 цѣ́рки, ѣ́-
динъ оу́ниверситетъ, годѣ́шнѣ торгóвице сз кнѣ́ги, ѿ
мно́ги оуглѣ́дни фáбрики, ѿ ѿзрáдна мѣ́рска торгóвина.

10.) Делав́ара богáта сз ѧ́стѧ. Тѣ́ка ѣ́ гла́вный
гра́дъ Бѣ́лмингтонъ.

11.) Мариáндска, жѣ́тница на сѣ́верна А́мерѣ́ка.
Тѣ́ка Балтимѣ́ръ, вели́кѣй ѿ крáсный гра́дъ, отъ 45,000
нáредъ, ѿма добрò пристáнище, мно́ги фáбрики, ѿ зá-
харна повáрнѣ.

12.) Вѣ́ргѣ́нѧ, сз ѿзрáдный тѣ́тѣ́нь, ѣ́рѣ́сз, ѿ па-
мѣ́къ. Тѣ́ка ѣ́ гла́вный гра́дъ Рѣ́хмондъ.

13.) Сѣ́верна Карѣ́лина, сѣ́е мaлòго ѣ́рѣ́сз, кѣ́кѣ́рѣ́сз,
тѣ́тѣ́нь, синѣ́лѣ, ѿ ѿма ѿзрáдна стѣ́ка: гла́вный гра́дъ
ѣ́ Рáленгъ.

14.) Ю́жна Карѣ́лина, ѿма мно́го кѣ́жѣ́цы. Тѣ́ка
ѣ́ Шарленгѣ́н гла́вный гра́дъ, отъ 24,700 наро́дъ: ѿма
добрò пристáнище.

15.) Георгѣ́а, добрáвна, клѣ́мата ѣ́ весмá жѣ́жка,
гла́вный гра́дъ ѣ́ Сáвaнa.

16.) Кентѣ́ки, весмá пленонѣ́сна землѧ, прѣ́лтна
клѣ́ма, мно́жество вѣ́снаго вѣ́лѧ, кафѣ́, захáротрѣ́-
стѣ́ ѿ ѣ́вѣщѣ́н, гла́вный гра́дъ ѣ́ Лексѣ́нгтонъ.

17.) Тенѣ́сса, плодонѣ́сна, но ѣ́щѣ́ не ѣ́брадѣ́на зем-
лѧ, ѿма мно́го памѣ́къ, гла́вна вáрошь ѣ́ Нáшвиле.

18.) О́хѣ́о, ѿма мaлòго дрѣ́ва, памѣ́къ, тѣ́ка ѣ́ гла́в-
ный гра́дъ Мариѣ́та.

19.) А́йзѣ́иáна, бардовѣ́та, ѿ добрáвна, ѧ вѣ́
нѣ́те крáйща, весмá плодонѣ́сна землѧ. Тѣ́ка ѣ́ погла-
кѣ́тый гра́дъ, но́вый У́рлѣ́нъ: сз 24,500 дѣ́ши.

20.) Индіана, плодородна, но слабо обработена, и довравна, има много лютин зеброе, и дивин народъ, тѣка е главный града Мадизонъ.

21.) Мисисипи, топла и плодородна земля, има много захаръ, дебаръ тютюнъ и синило, главный градъ е, Ничеъ.

22.) Иллиноъ, слабо обработена земля съ поглавити мѣсто Каскаіа.

23.) Миссори край море. Тѣка е главный градъ св. Луїзъ, столица правленія.

24.) Алабама съ поглавитаго града Мобилема.

6. Шпаніолска сѣверна Америка.

Къ нѣа принадлежатъ: 1.) Мексико, Вице-кралѣвство на нѣва Шпанія, закъйма околъ 42,650 $\square$ мѣла покрешина, и чѣсли до 7,500,000 жители. Тамъ земля е, съ превисѣкин и огнедѣшѣин барда испресѣченна, и съ Колорада велика сѣвероа и Палмѣнова рѣка наводненна: а клима има различна. Востѣчна примѣріе нѣзко, весма влѣтно, и става многожды изликѣно, а западно примѣріе е поздраво, и по плодородно, и не са излика. Поглавити производи са: злато, сребро (оу великое множество), жикѣкъ, житѣ, пшеница, ванили, сасѣпира, захаръ, кафѣ, какабѣ, многои индикъ, тютюнъ, памѣкъ: конѣ, мѣзге, рѣгата стѣка, пчѣли, свѣлене бѣбе, висеръ, и прѣч. Жители са Шпаньѣлцы оу Америка рожденны: Мексико, найвеликій и поглавитый градъ на всѣката Шпаньѣлска бѣласть, столица Вицекрѣла, и средѣтѣіе на торгѣвините, междѣ Америка, Шпанія, и Индіа, има до 137,000 дѣши, многои красны здѣніята, ковница, оуниверситетъ, бѣтаническа градина, и еднѣ рѣдокѣпно оучилище. — Ке-

рѣкрѣцъ, на Американското нѣдро, оутлѣдна вѣрешъ, отъ 16,000 дѣши, има оудѣбно пристѣнище, и тѣка е средѣтѣіе на торгѣвината съ Европѣйцыте. 2.) Генерѣлаа капетѣніа гватимѣла, иѣноси 15,500 $\square$ мѣла. покрешина съ 1,500,000 жители. Землята е по повелѣиките чѣсти плодородна, по коѣто много стада пасѣтъ, и дѣста, пшеница, захаръ, памѣкъ, и синило, има, поглавитъ градъ е, Гватимѣла, съ 40,000 народъ, съ едѣнъ оуниверситетъ и съ добра торгѣвина.

Б. Америка южна. 7. Шпаньѣлска южна Америка.

Состоѣса иѣзъ слѣдѣкѣіа землі: 1.) Вице-кралѣвството на нѣва Гранда закъйма 46,500 $\square$ мѣла, покрешина, и чѣсли сѣмо 1,600,000 жители. Тамъ земля е, съ Андѣйските барда испресѣченна съ Арѣбика Магдалѣнска и Амазѣнска рѣка Новодренна, весма плодородна, но слабо обработена. Тѣка е непрестѣнно прѣлатъ и лѣто, и коздѣха чѣсто съ морските вѣтровѣ, оумѣренъ вѣка. Произвѣди са: злато, сребро, мѣдъ, драго камѣни, кафѣ, захаръ, корѣнѣ хѣне, тютюнъ, индикъ, памѣкъ, бѣбѣли, кѣсѣкаго рѣда зеброе, маймѣне, морскѣи мѣчке, кѣсѣкаго рѣда птѣицы; жители са: повѣче Римѣкадѣлицы. Тѣка: Панѣма, прилѣчный градъ, отъ 60,000 лѣди, има едѣнъ оуниверситетъ, и добра торгѣвина. 2.) Карарѣсъ, закъйма 25,240 $\square$ мѣла. покрешина, и чѣсли до 900,000 жители. Тѣка: Карарѣсъ, великій градъ отъ 50,000 дѣши: има едѣнъ оуниверситетъ, и добра торгѣвина. 3.) Вице-кралѣвство пѣрѣ, иѣноси 64,960 $\square$ мѣла. покрешина, и чѣсли 1,500,000 жители. Тѣка: Лѣма, велика и главна вѣрешъ, съ 60,000 народъ,

има едѣнз оуниверситетъ, многѣи примѣтни фабрики, и оутлѣдни торгѣбини. 4.) Хили, съдържава 23,242 □ мил. повершина, и чѣсли до 750,000 жѣтели: има плодонѣсна землѣ, и непрестѣнно прѣлѣтна клѣма: тѣка: св. Иѣго де хили велѣкз градъ съ 46,000 жѣтели. 5.) Вицекралѣство рѣо дѣла плѣта, иѣнеси 52,080 □ мил. повершина, съ 990,000 жѣтели, има плодонѣсна землѣ, и оумѣрна клѣма. Тѣка: Бѣносъ, Аѣрасъ, на плѣти, велѣкз градъ отъ 40,000 нѣродъ, има добрѣ торгѣбина.

8. Бразилѣа

Заѣзѣма найвелѣката чѣсть вѣсточна половѣина на Амѣрика южна, граничи съ нѣва Грандѣа, съ Гинѣомскаго и Атлатѣческаго ѣкѣана. и спорѣдъ достовѣрното иѣвѣстѣа има до 127,000 □ мил. повершина и 3.200,000 жѣтели. Поглакѣте рѣкѣи са: на сѣверъ Маранжѣнъ и-ли Амазѣнска рѣка, найвелѣка рѣка на землѣта: тѣа землѣ ѣ весмѣ плодокѣта, не слѣбо ѣбрадѣна, сѣверната странѣ ѣ съ оужѣсна добрѣва покрѣвѣна равнина, клѣма ѣ прѣлѣтна, нѣбото всегдѣ чѣсто: оу произкѣдите ѣ еднѣ иѣмеждѣ найбогѣтѣте землѣ, нахѣдѣса злѣто, крѣснѣи дѣамѣнты, и дрѣгѣи драгокамѣни, тѣтѣонъ, зѣхаръ, каффѣ, бѣвѣръ, кѣкао, ѣрѣсъ, памѣкз, сребрѣ, мѣдъ, живѣкз кбрѣнѣ хѣне: рогѣта стѣпка, конѣе, маймѣне, лѣоти зкѣ-ровѣ, крѣснѣи птѣицы, папѣгаѣй. Тѣка Рѣо Иѣнеѣро, оут-верждѣнъ, и прѣстѣблѣный градъ: има 150,000 дѣши, многѣи примѣтни фабрики, и добрѣ пристѣнище.

9. Амѣрика южна Нѣдерлѣндска (сѣримѣанъ).

На тѣа землѣ величинѣта ѣщѣ ѣ непознѣта, тѣка ѣ воздѣха весмѣ жѣжокз, влѣженъ и нездрѣвз: зем-

лѣ нѣзка, и рѣвна: производи има: зѣхаръ, каффѣ, кѣкао, памѣкз: жѣтелѣти са Индѣани, коѣто пѣдъ нѣ-каква прѣва скѣтно живѣатъ: ѣ пришѣлѣцы са найвѣче Нѣдерлѣндѣцы, съ ѣкрѣи и Нѣмѣцы смѣшѣни. При оутѣитѣ сѣримѣа ѣ Парѣмѣриѣо главна кѣрошъ, съ еднѣ пристѣнище.

10. Амѣрика южна Францѣска.

Тѣа землѣ заѣдно съ ѣстрова Каѣна иѣнеси 3,000 □ мил. повершина, има плодонѣсна, отъ чѣсти равнина, ѣ отъ чѣсти бреговѣта, не слѣбо ѣбрадѣна и съ велѣкѣи добрѣви покрѣта землѣ. Ѣвѣрѣжѣта са нѣз-ки и весмѣ плодокѣти, иматъ тѣпла, влѣжна, и не здрѣва клѣма. Тѣка има дѣста зѣхаръ, кѣаовѣ, ѣрѣхы, синѣло, памѣкз, Каѣнъ ѣ тѣка главнѣо, и оутверждѣно мѣсто.

11. Амѣрика южна скоѣѣдѣна.

Заѣзѣма 22,350 □ мил. повершина, жѣтелѣти са Индѣани, коѣто пѣдъ скоѣте кѣзѣикѣма незавѣсѣмо стоѣтъ, и со лѣвз рыѣволѣкнѣый, и кѣиномъ са оуживлѣ-ватъ. Еднѣи са нѣщѣо мѣло иѣзѣбражѣни, ѣ дрѣгѣи са ѣщѣ сѣвѣсмъ дѣвиѣи, и чѣловѣчѣско мѣсо иѣдѣтъ, кѣ тѣа землѣ принадлежѣтъ: Пѣтагѣнѣа, ѣгнѣна землѣ, Фѣк-ланска, и многѣи мѣлкѣи ѣстровѣи.

в. Индѣа зѣпадѣна.

Тѣа заѣзѣма до 300 велѣкѣи и пѣвѣче мѣлкѣи ѣ-стровѣи, коѣто на 5,000 □ мил. повершина, и до 3 милѣѣна жѣтели чѣслѣтъ. Онѣи иматъ тѣпла клѣма, коѣто мѣрѣкѣите кѣтрокѣ чѣсто разтѣворѣватъ. Произ-води са: злѣто, зѣхарнѣотрѣстѣе, каффѣ, кѣкао, кбрѣнѣ,

Содержаніе.

УВОДЪ.

Стр.

1. Земното описанно явленіе и водземный кругъ.	—	—	1.
2. Пять тѣхъ земній части.	—	—	—
3. Земното обикалани около Сoлнцето за 24 часа.	—	—	—
4. Пять тѣхъ земній полси.	—	—	—
5. Различни вѣры, языцы и жители.	—	—	4.
6. Языците.	—	—	6.
Е В Р О П А.	—	—	7.
Европейските царства.	—	—	8.
Турецкото Самодержавство.	—	—	9.
1. Оракіа.	—	—	10.
2. Болгаріа.	—	—	14.
3. Сербіа.	—	—	26.
4. Босна.	—	—	27.
5. Кроація, Далмація, и Македоніа.	—	—	28.
6. Албаніа.	—	—	31.
7. Оессаліа, Молдавіа, и Влашка.	—	—	32.
8. Россіа.	—	—	34.
9. Германіа.	—	—	36.
10. Франція.	—	—	37.
11. Царство Португаліа.	—	—	39.
12. Шпаніа.	—	—	40.
13. Велика Британія.	—	—	41.
14. Англіа и Шкоція.	—	—	42.
15. Ирландіа.	—	—	44.
16. Баваріа.	—	—	45.
17. Даніа.	—	—	46.
18. Швеція.	—	—	48.
19. Прусіа.	—	—	49.
20. Неаполь, островъ Сікеліа и Унгаріа.	—	—	50.
21. Боеніа.	—	—	51.
22. Италіа.	—	—	52.
23. Папина держава.	—	—	53.
24. Греческа держава.	—	—	54.

А З І А. — — — — —	56.
1. Росія Азіатическа. — — — — —	58.
2. Турска Азіатическа. — — — — —	60.
3. Татарска. — — — — —	62.
4. Персія. — — — — —	63.
5. Аравія. — — — — —	64.
6. Восточна Индіа. — — — — —	65.
7. Китай. — — — — —	69.
8. Японъ. — — — — —	71.
А Ф Р І К А. — — — — —	75.
1. Берверія. — — — — —	74.
2. Саара, Нувія, Авенеія, Восточна приморія, Нигриція, Сенегамбіа и Генеа — — — — —	77.
3. Приморія Конго, внутрешни южна Африка, южна приморіе, и восточни Африкански острови. — — — — —	79.
А М Е Р І К А. — — — — —	80.
А. Сѣверна Америка. 1. Колумбиска земля. — — — — —	81.
2. Гренландія. — — — — —	82.
3. Шницбергъ. — — — — —	—
4. Британска сѣверната Америка — — — — —	—
5. Сѣверо-Американски соединени свободни держави. — — — — —	85.
6. Шпаньолски сѣверна Америка — — — — —	86.
Б. Америка южна. 7. Шпаньолска южна Америка. — — — — —	87.
8. Бразилія. — — — — —	88.
9. Америка южна Нидерландска (Суринамъ). — — — — —	—
10. Америка южна Француска. — — — — —	89.
11. Америка южна свободна. — — — — —	—
В. Индіа западна. — — — — —	—
Аустралія. — — — — —	90.

Пров. 1957г.

E

1986

Пров. 1998г.

